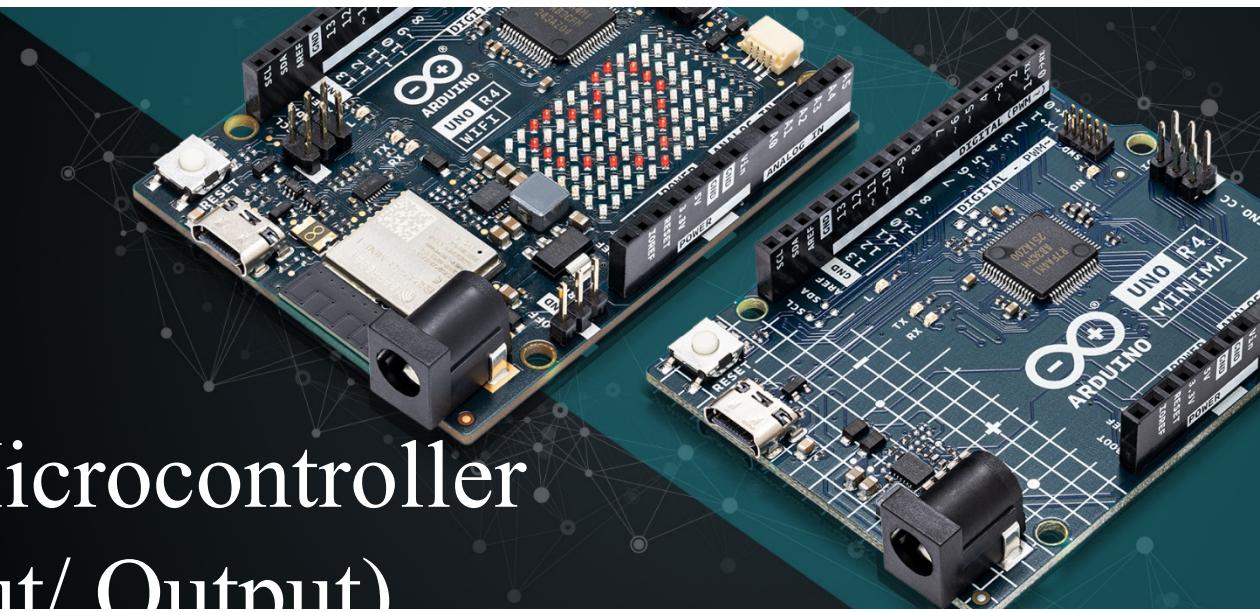

Physical Computing

ครั้งที่ 14-2. Microcontroller
(Analog Input/ Output)

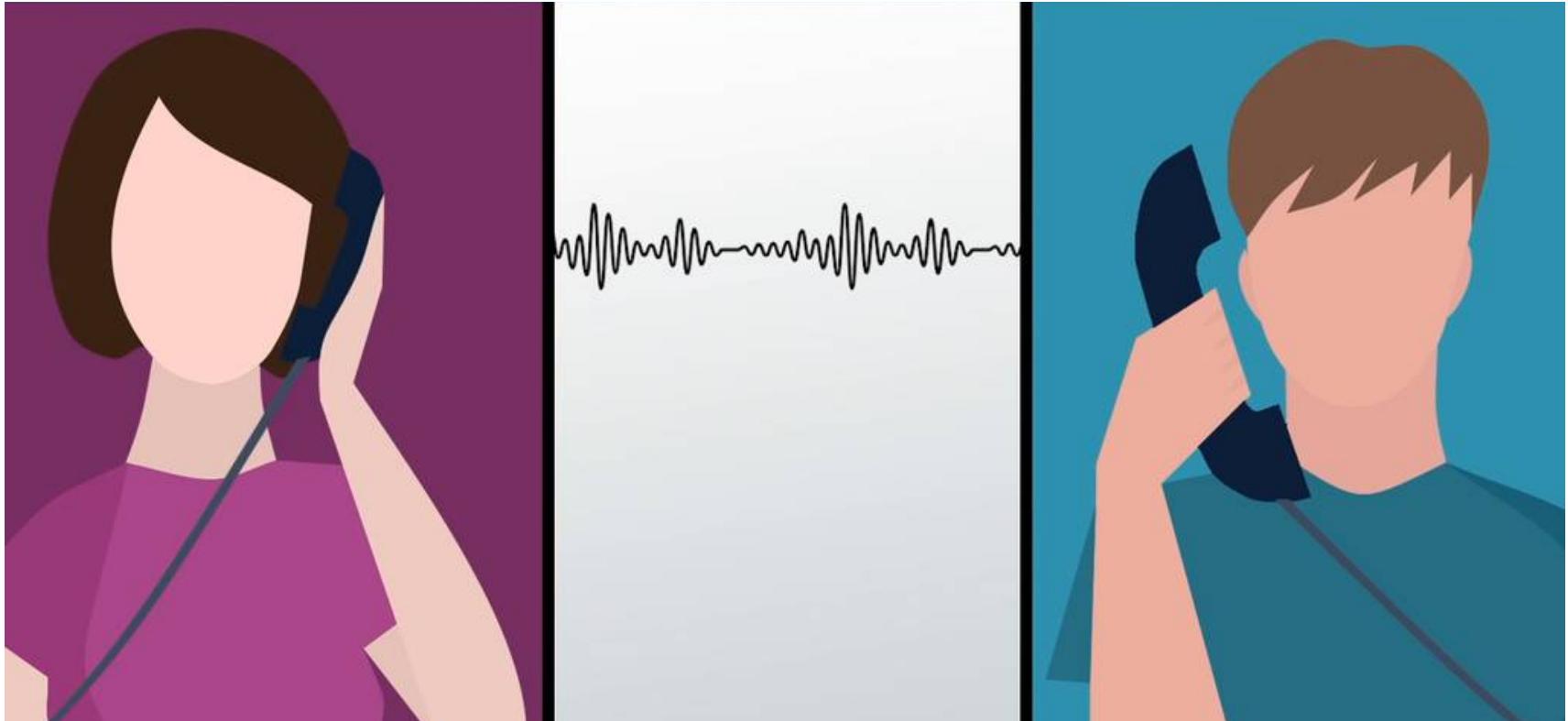

1. Analog Signal

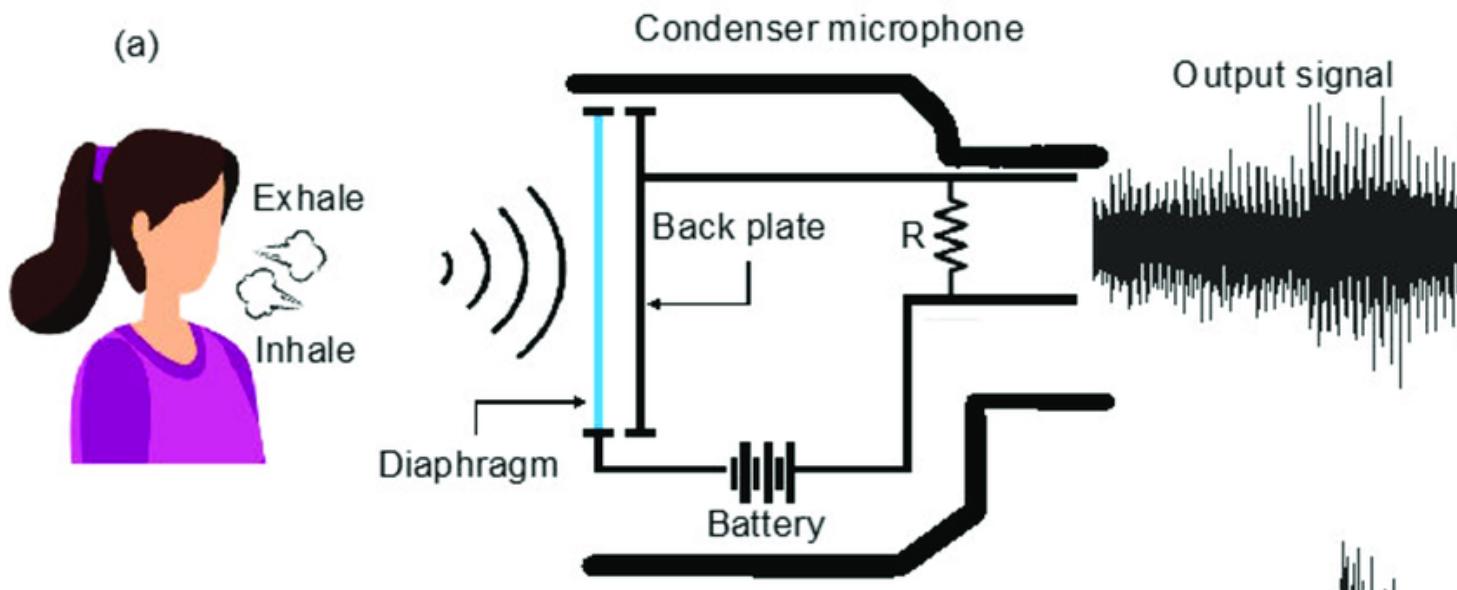
Analog เป็นภาษากรีก มาจากคำว่า analogous แปลว่า เหมือนกันคล้ายคลึงกัน อุปมาเหมือน

สัญญาณ Analog คือ สัญญาณที่คงรูปเดิม เมื่อเทียบกับต้นฉบับ จะมีลักษณะรูปร่างเป็นสัญญาณที่ต่อเนื่อง

ตัวอย่างสัญญาณ Analog

ตัวอย่างสัญญาณ Analog

ตัวอย่างสัญญาณ Analog

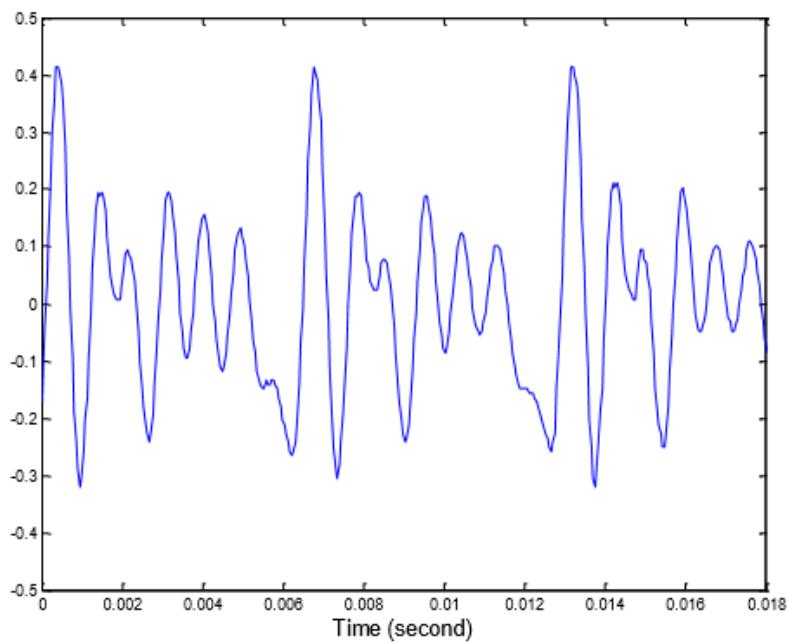
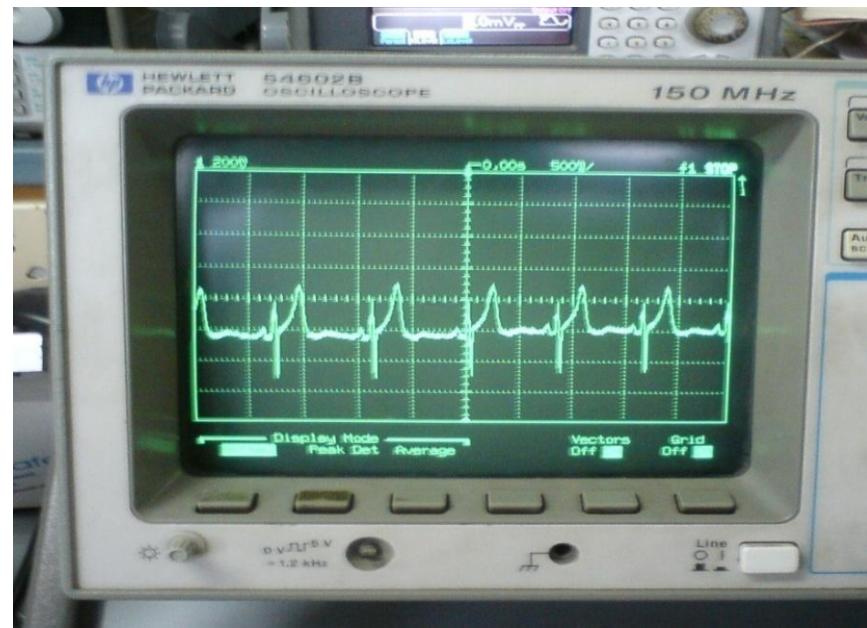

Figure 2. Example of speech signal

Example of ECG
Signal

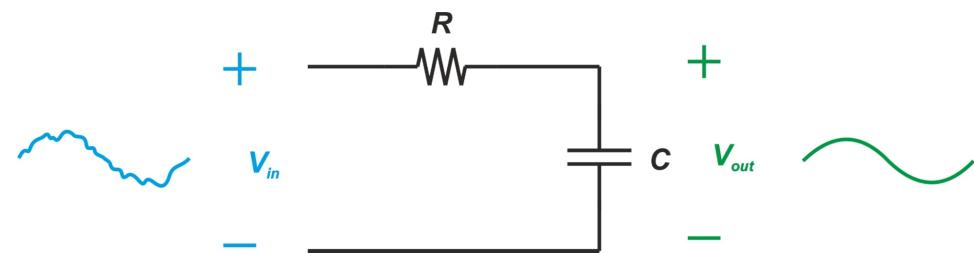
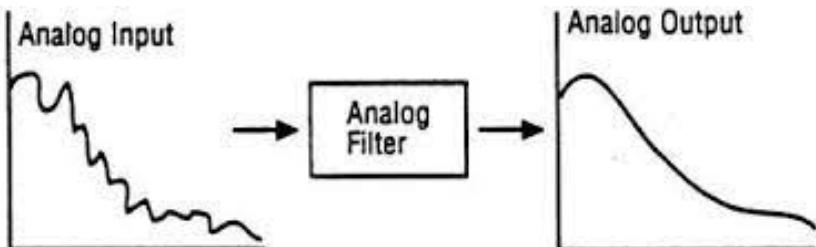
2. Analog Signal Processing

การประมวลผลสัญญาณ (signal processing) เช่น การขยายสัญญาณ (amplifier)

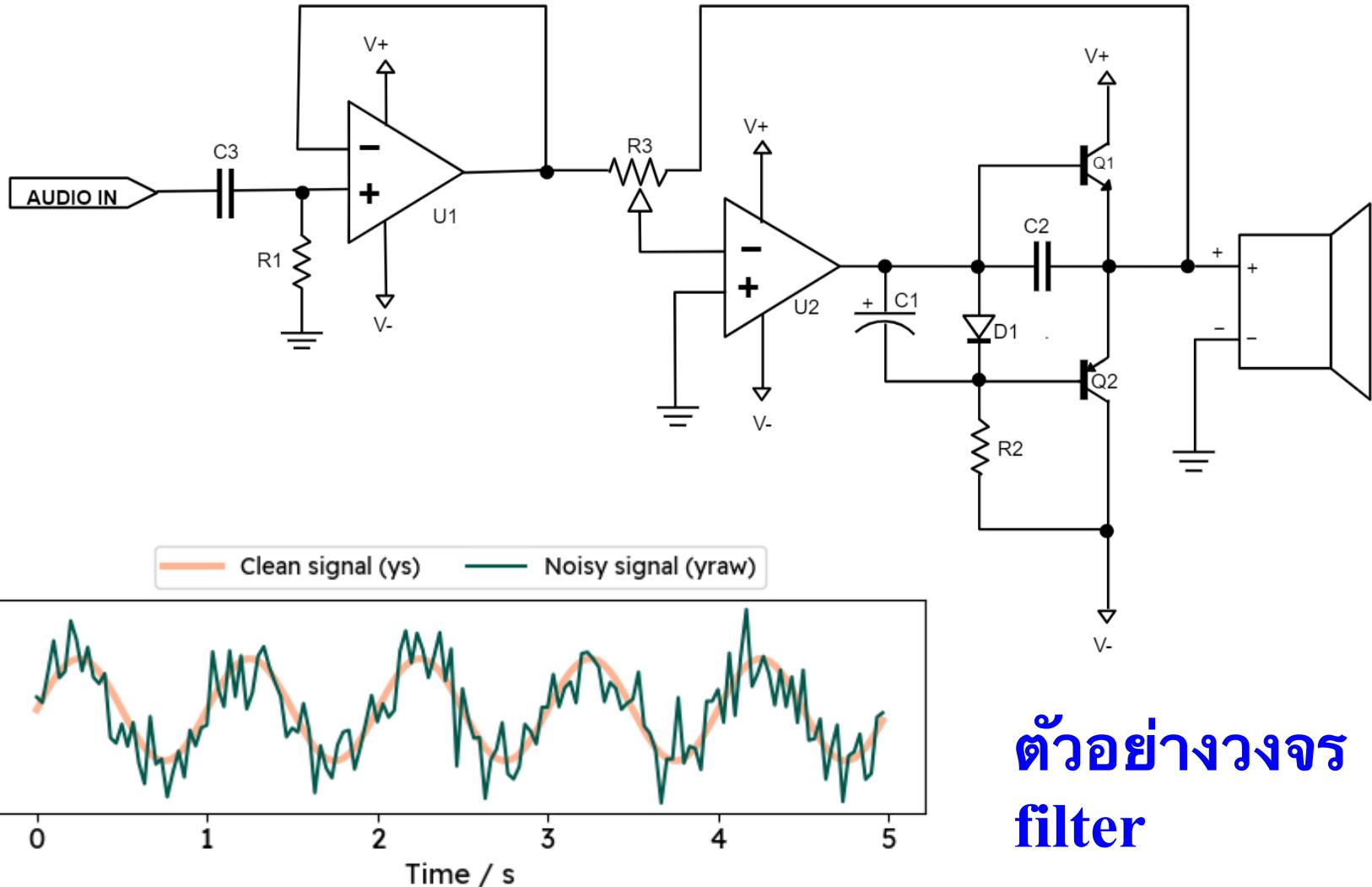
การกำจัดสัญญาณรบกวน (filter) การผสมสัญญาณ (Mix)

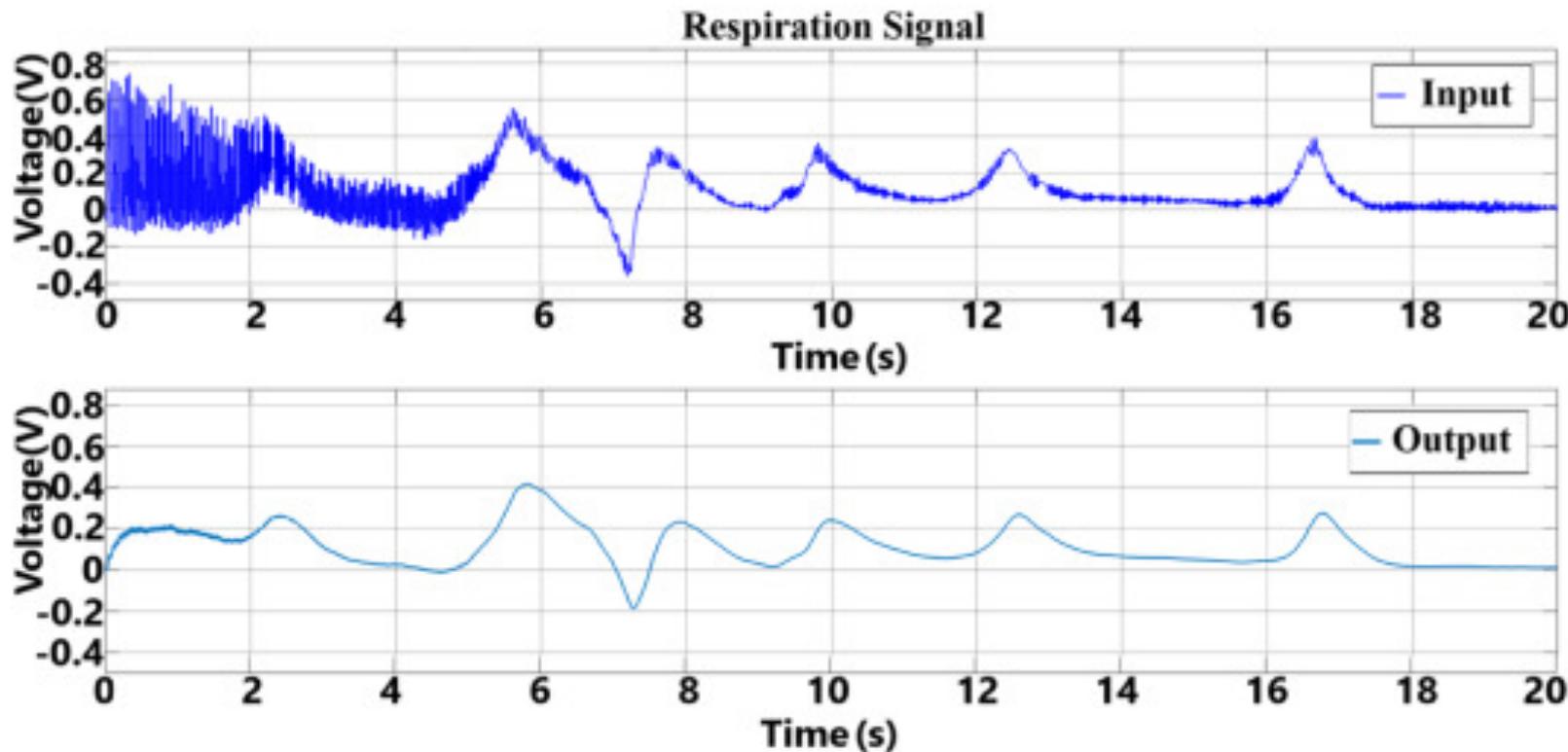
*Sensor *Conditioner *Filtering

ตัวอย่าง Analog Signal Processing circuit

ตัวอย่าง Analog Signal Processing

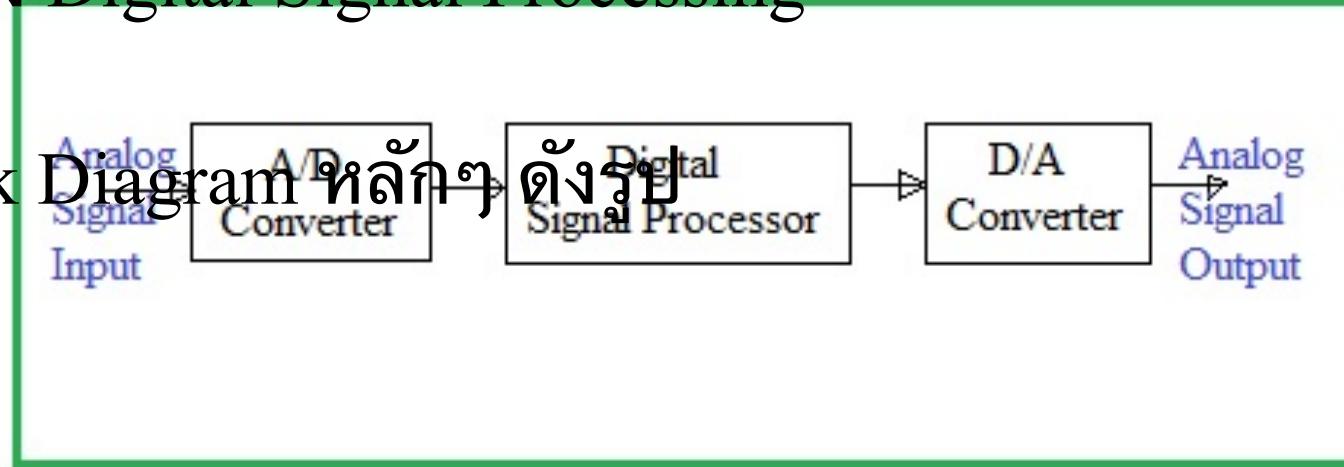

ตัวอย่าง การ filter
สัญญาณ

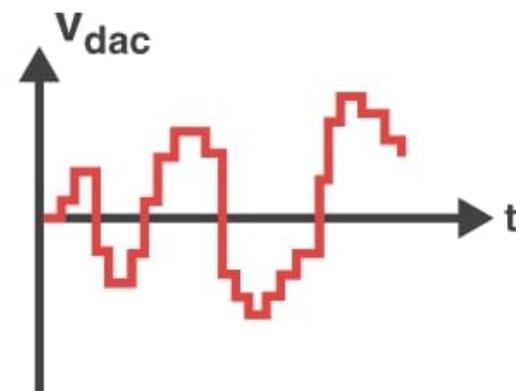
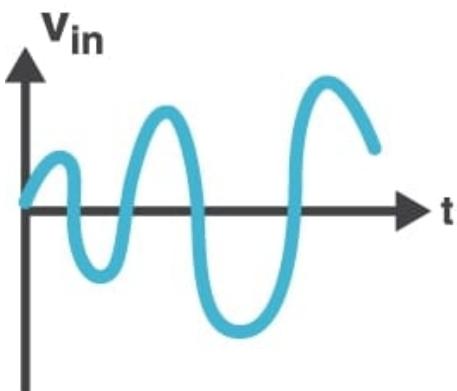
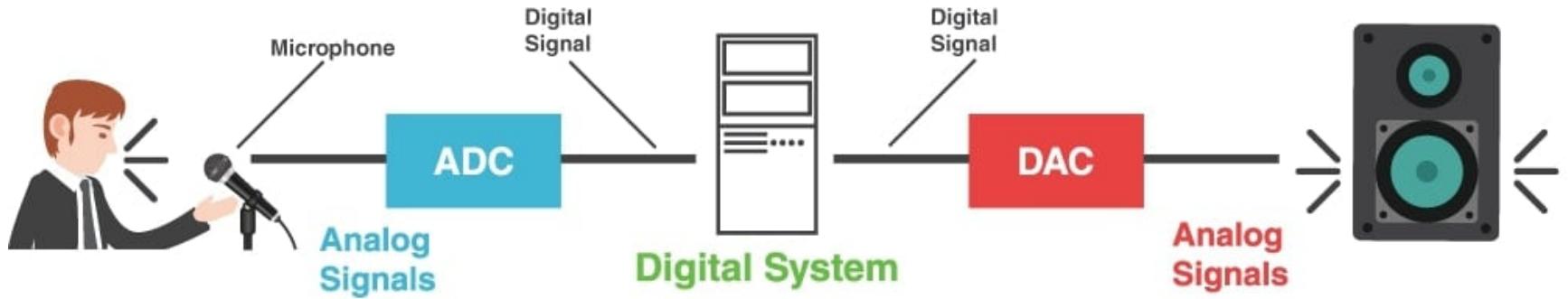
3. Digital Signal Processing

ในอดีต การประมวลสัญญาณ นิยมต่อวงจร ซึ่งมีข้อจำกัดคือ วงจร มีขนาดใหญ่ เสียเวลาในการต่อ การผลิต และต่อมาก เทคโนโลยี chip มีการพัฒนามากขึ้น สามารถทำงานได้ไวขึ้น จึงมีแนวคิด นำสัญญาณมาแปลงเป็นสัญญาณดิจิทัล และทำ สัญญาณดิจิทัลนั้น มาประมวลด้วยการเขียนโปรแกรม จึงเป็น ที่มาของ Digital Signal Processing

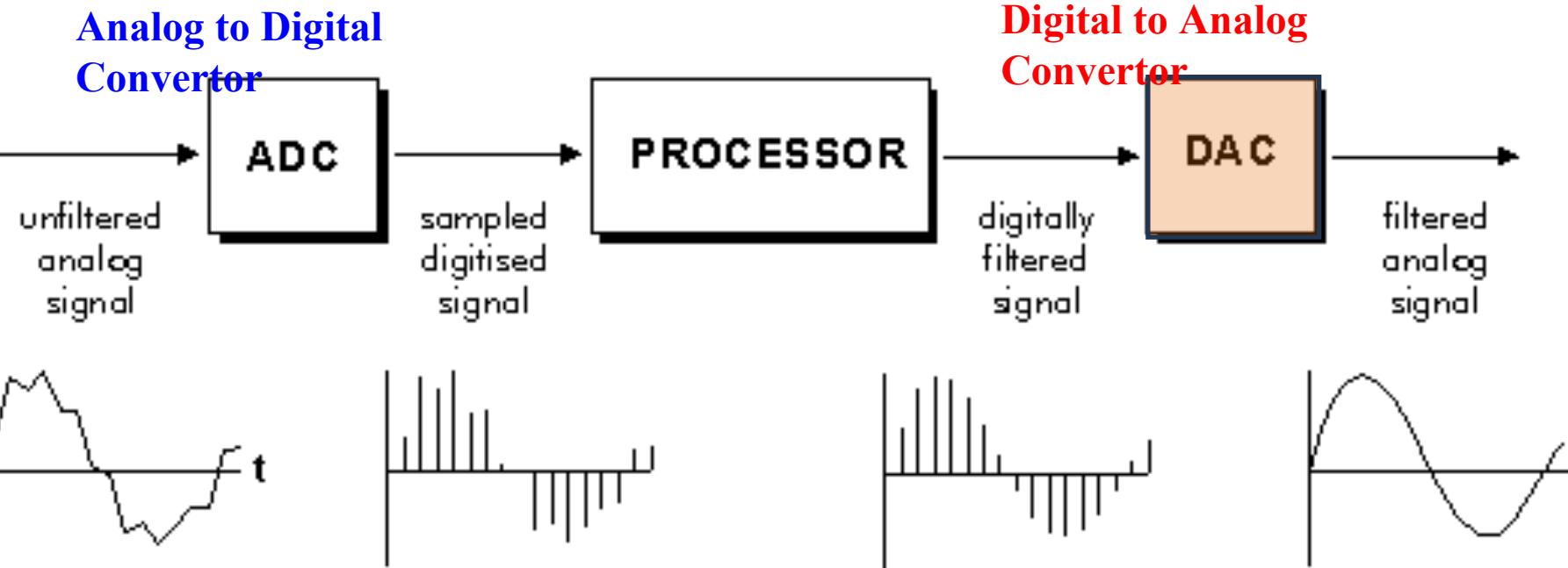
มี Block Diagram หลักๆ ดังรูป

Digital Signal Processing

Digital Signal Processing

DSP

ข้อดี คือ ประมวลผลด้วยการเขียนโปรแกรม วงจรไม่สลับซับซ้อน สามารถทำงานได้แม่นยำกว่า

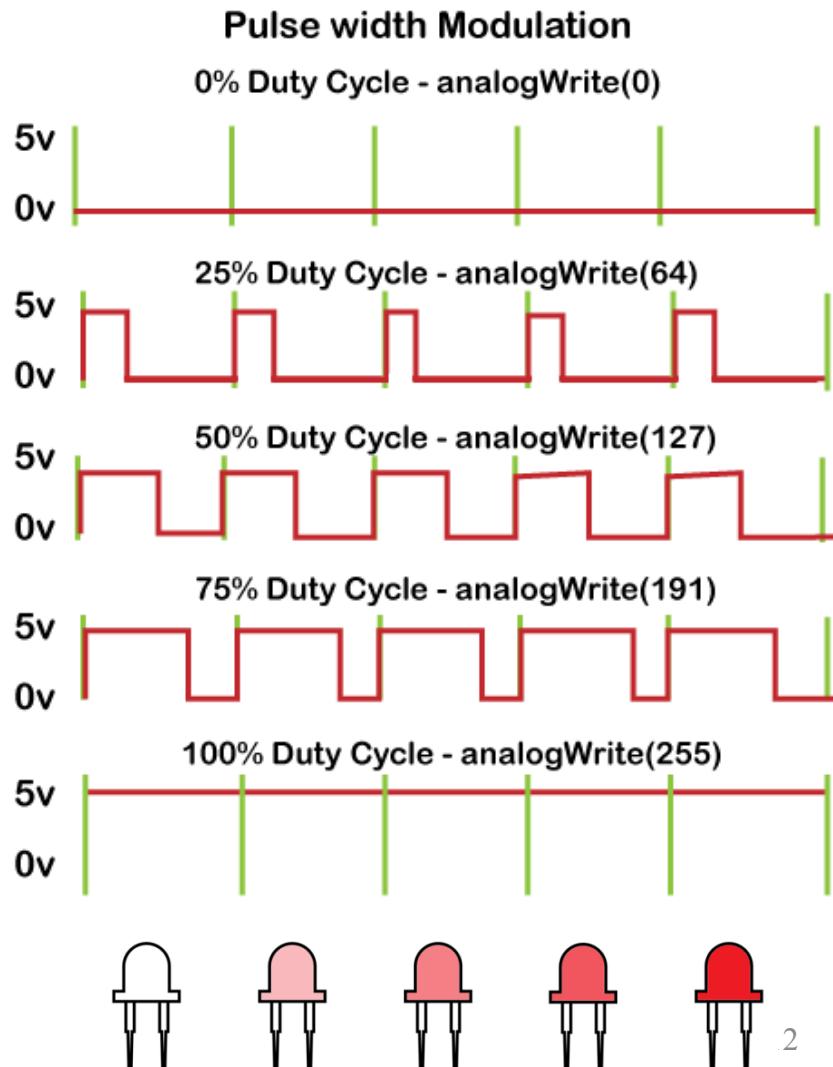
ข้อเสีย คือ ต้องมีความรู้ในการเขียนโปรแกรม มีความเข้าใจในสมการคณิตศาสตร์ และ Chipอาจจะมีราคาแพงกว่าการต่อวงจรอนาล็อก

4. การส่งค่า Analog Output ออก port

~~analogWrite()~~ (DAC)

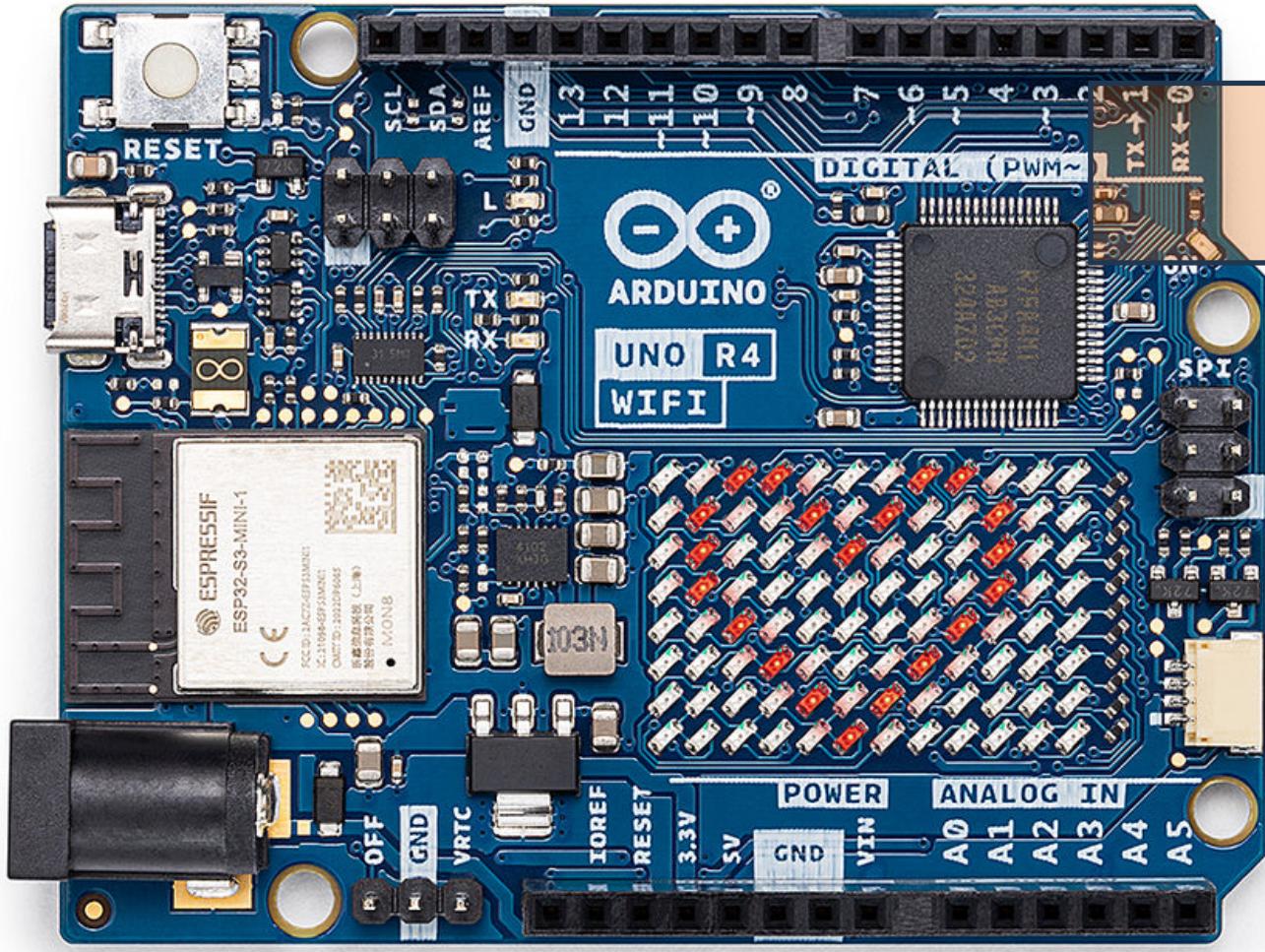
• Description

- Writes an analog value (PWM wave) to a pin. Can be used to light a LED at varying brightnesses or drive a motor at various speeds. After a call to analogWrite(), the pin will generate a steady square wave of the specified duty. The frequency of the PWM signal is approximately 490 Hz.
- On most Arduino boards (those with the ATmega168 or ATmega328), this function works on digital pins 3, 5, 6, 9, 10, and 11.
 $100\% = 255 \quad 25\% = 64$
- You do not need to call `pinMode()` to set the pin as an output before calling `analogWrite()`.

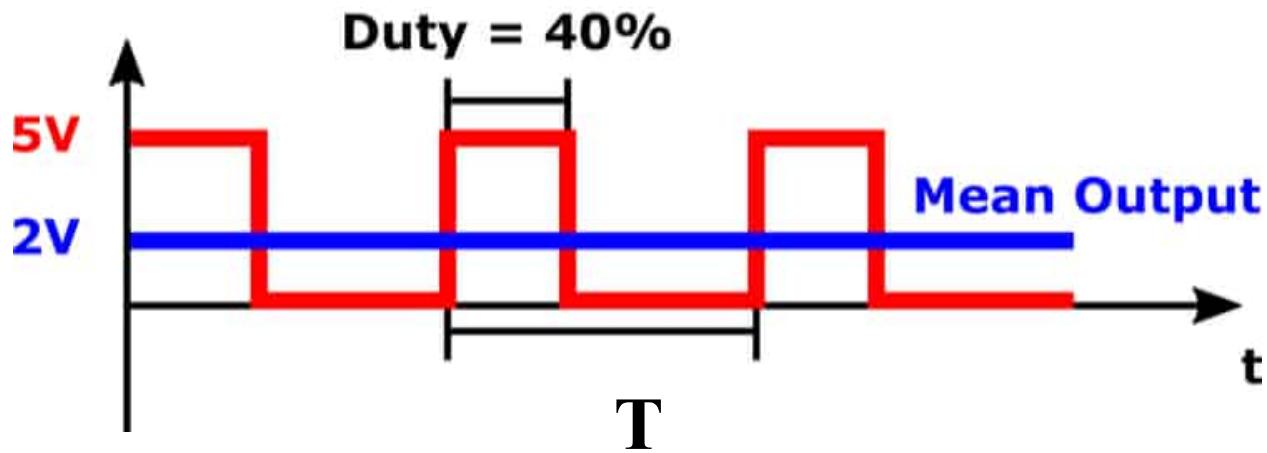
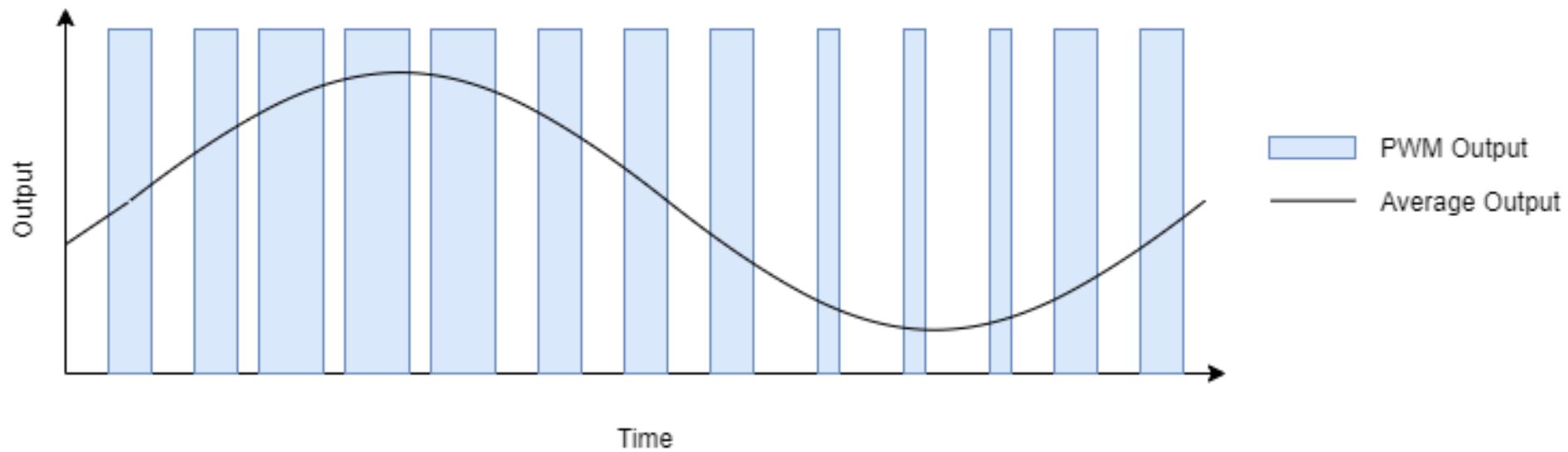
Arduino Uno R4 Board

Analog Output : ขาที่มีสัญลักษณ์ ~ (3,5,6,9,10,11)

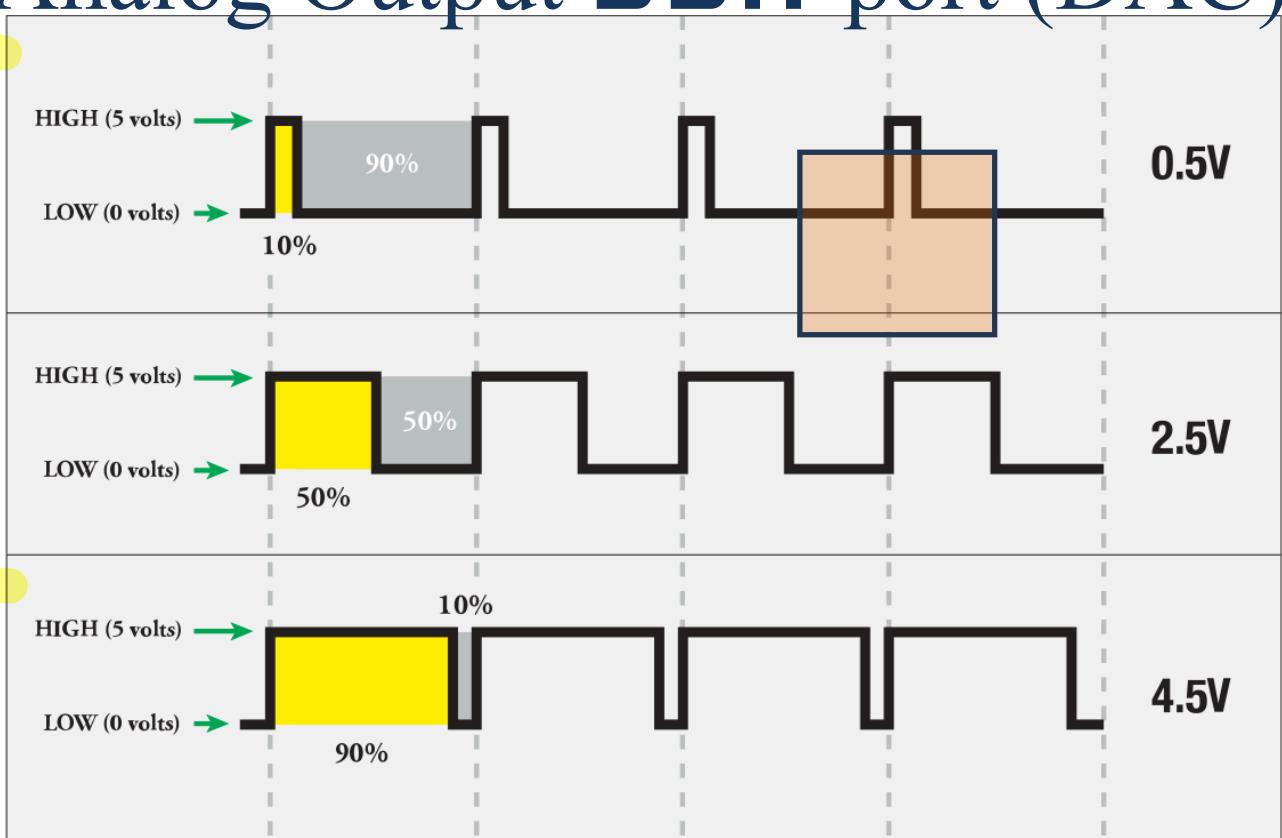
Analog Input
(ADC)

PWM Signal

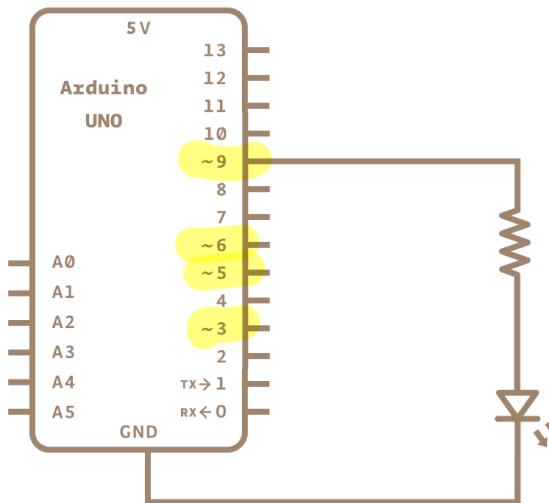
การส่งค่า Analog Output ผ่าน port (DAC)

analogWrite(9, 25)

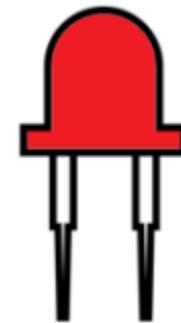
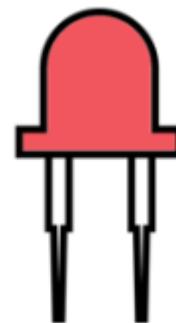
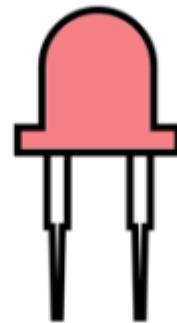
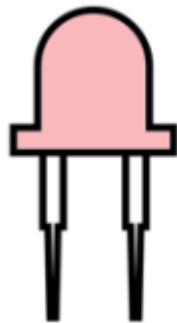
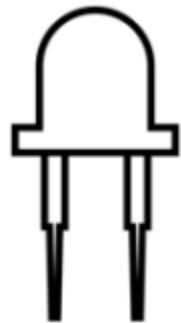
analogWrite(9, 127)

analogWrite(9, 229)

$$\text{VDC output} = (\text{duty cycle}) \times \text{Vcc}$$

การทดลองที่ 3 . LED Fading : Off to Full bright

The PWM pins work with the
“**analogWrite (pin , value)**” command where

pin: the pin to write to.

value: the duty cycle: between 0 (always off) and 255 (always on).

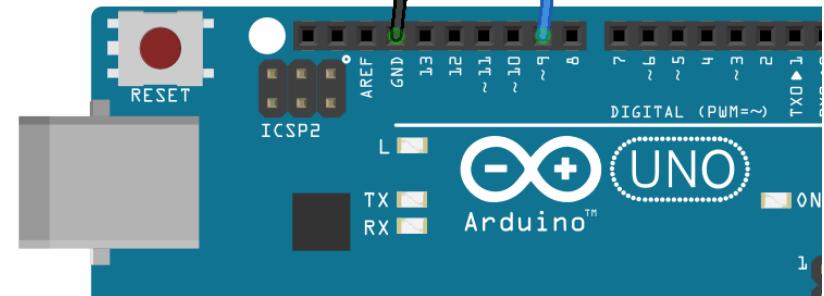
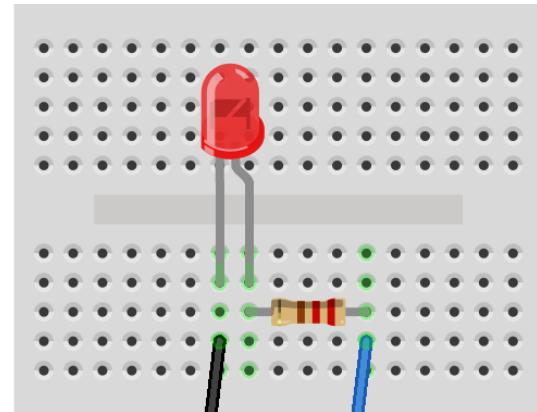
To turn LED to half-bright, use **analogWrite (9 , 128)**

โปรแกรม LED Fading : Off to Full

bright

```
void setup() {  
    pinMode(9, OUTPUT);  
}  
void loop() {  
    for (int fadeValue = 0 ; fadeValue <= 255; fadeValue += 5)  
    {  
        analogWrite(9, fadeValue);  
        delay(30);  
    }  
}
```

$1024 \div 4 \rightarrow 256$ ✗

Note !!

- สำหรับ Arduino uno R4 จะมีค่า Default ของ Resolution DAC เท่ากับ 8 bit
 - ดังนั้น analogWrite(255) = duty cycle 100% = 5V
- ถ้าต้องการปรับค่า Resolution สามารถทำได้โดยใช้คำสั่ง
 - analogWriteResolution(xx) xx = 8,9,10,11,12
 - ใน UNO R4 นี่ มีค่า resolution สูงสุดคือ 12 บิต
 - เช่น analogWriteResolution(12)

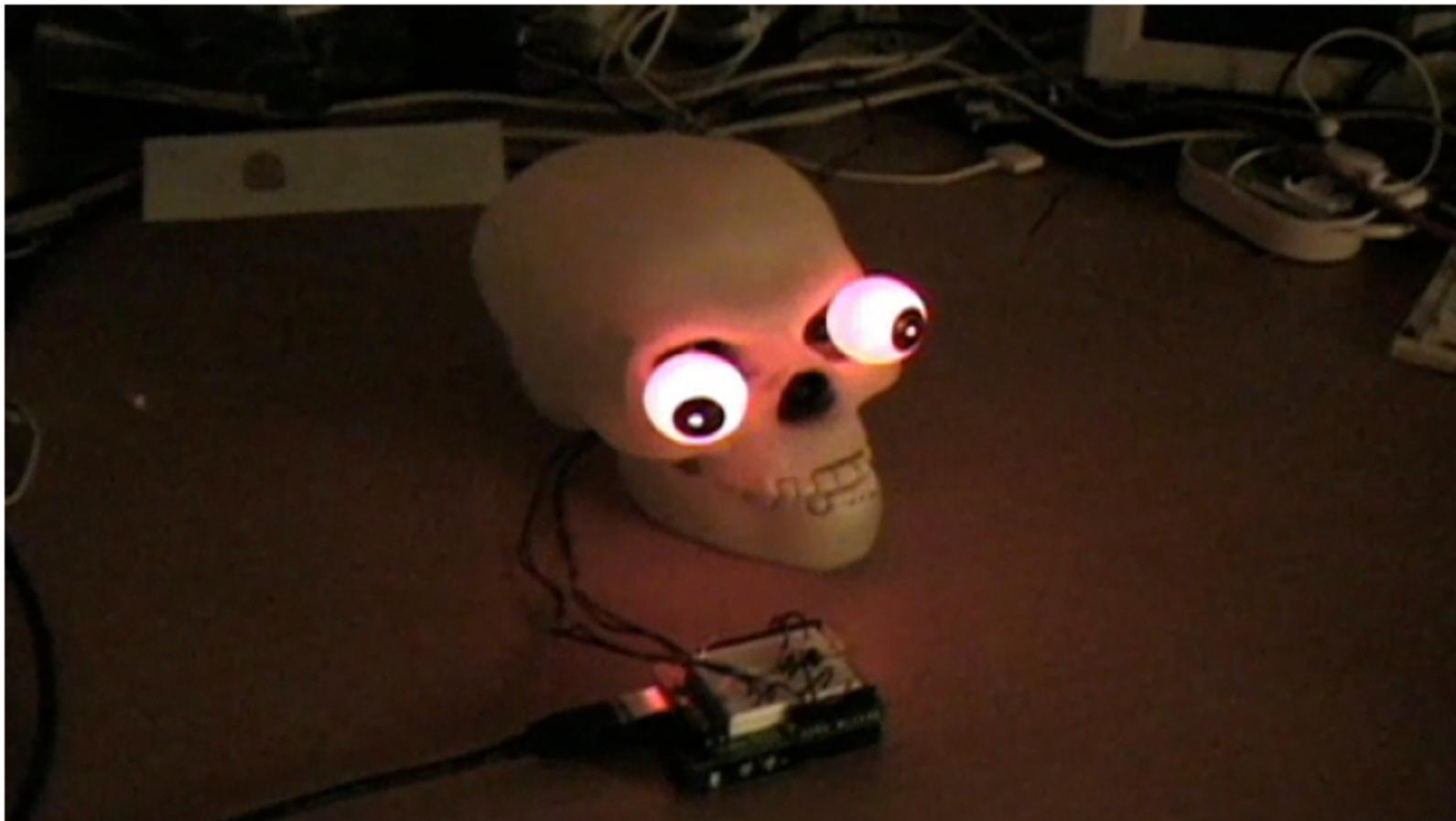
แบบฝึกหัดที่ 1 . จงเขียนโปรแกรม

LED Fading

- เลือกใช้ PWM Pin อี่นๆ เป็นจำนวน 4 Pin
- โดยแต่ละ Pin มีการ Fading ดังนี้
 - LED1 Fading จาก Off ไปยัง Full-Bright
 - LED2 Fading จาก Off ไปยัง Full-Bright เร็วเป็นสองเท่าของ LED1
 - LED3 Fading จาก Full-Bright ไปยัง Off
 - LED4 Fading จาก Half-Bright ไปยัง Full-Bright

~~Evil Glowing Eyes~~

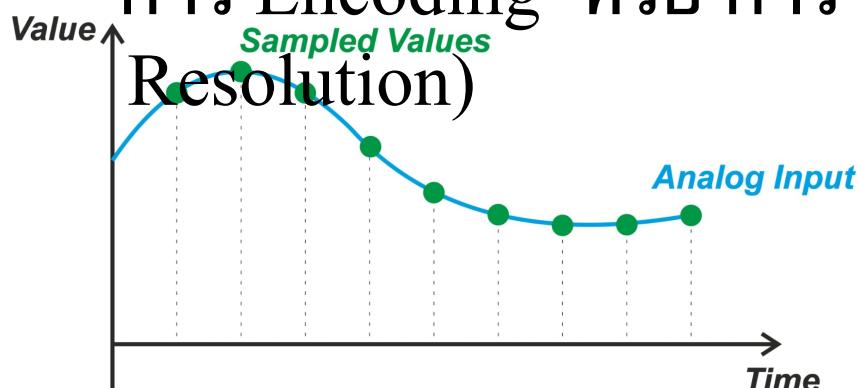

5. Analog to Digital Convertor (ADC)

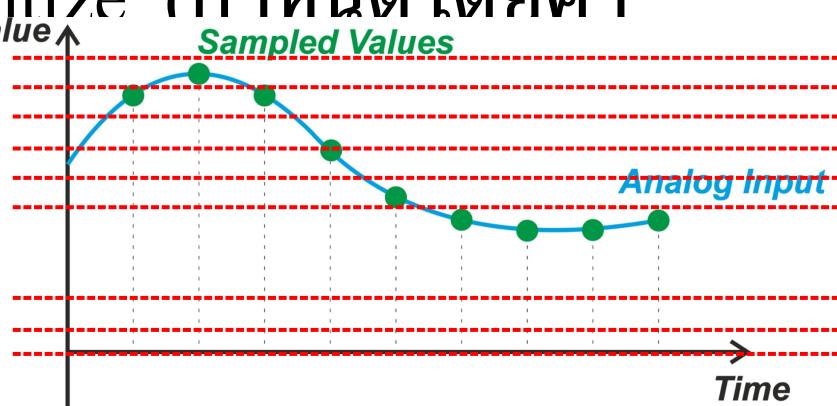
กระบวนการแปลงสัญญาณ Analog ไปเป็นสัญญาณ Digital
จะมีขั้นตอนหลักๆ คือ

การ Sampling (ต้อง Sampling ด้วยความถี่ที่มากกว่า 2 เท่าของความถี่สูงสุดของสัญญาณที่เข้ามา $f_s \geq 2f_m$)

การ Encoding หรือ การ Quantize (กำหนดโดเมนค่า

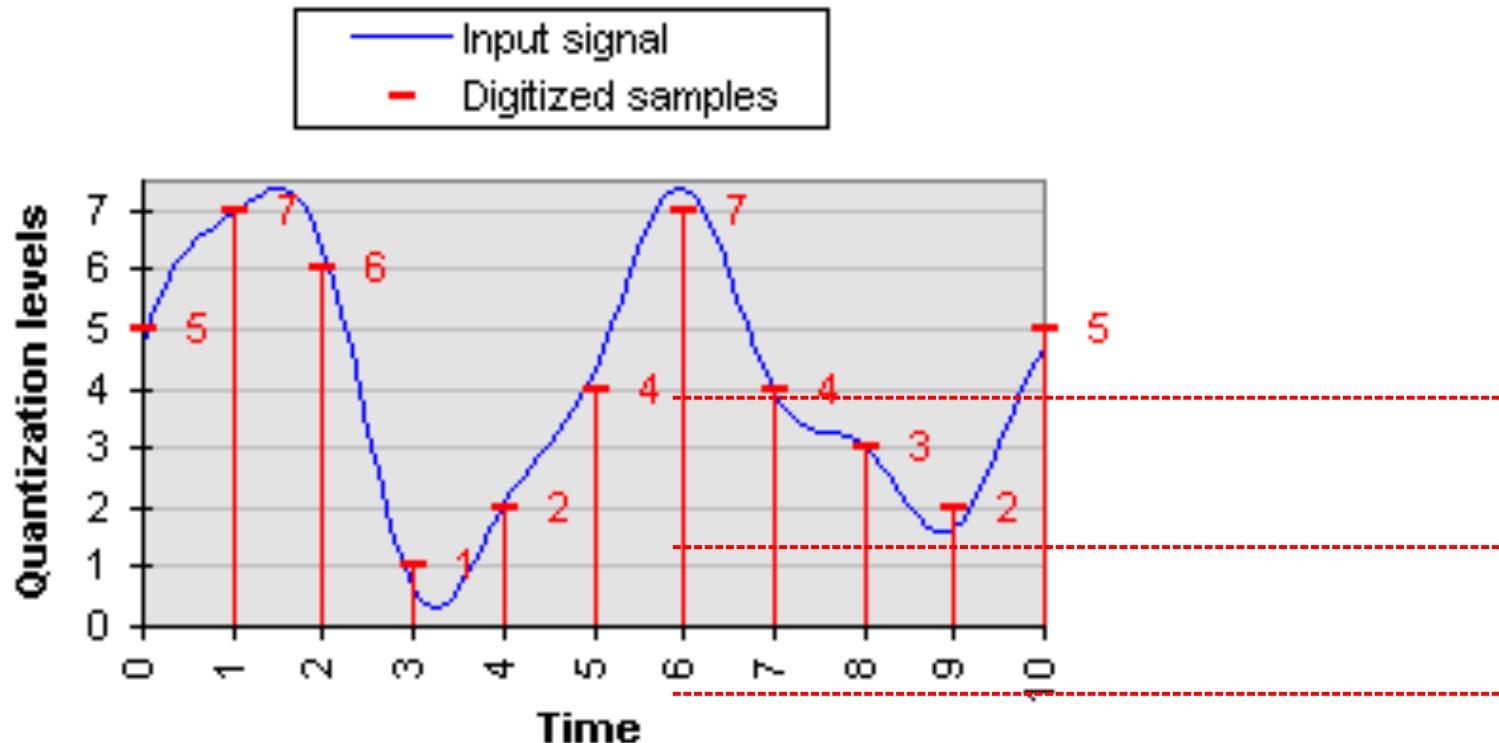
Sampling

Quantize

Analog to Digital

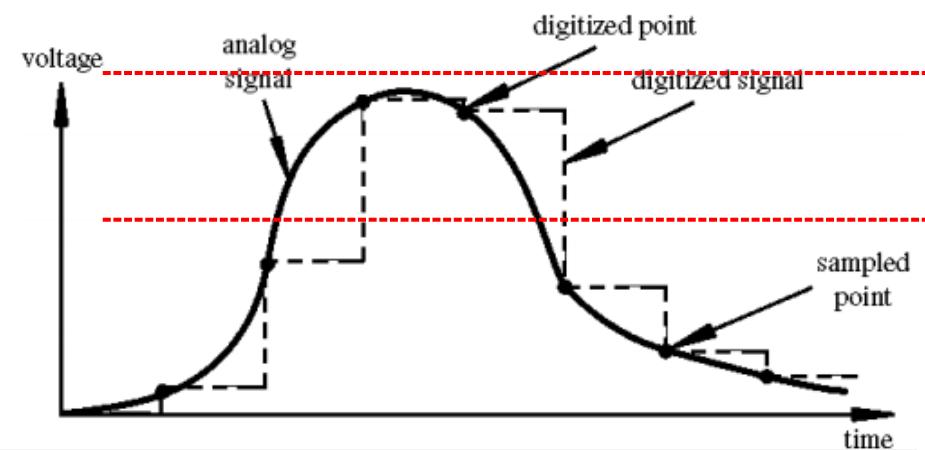
Quantizing and Digitizing a Signal

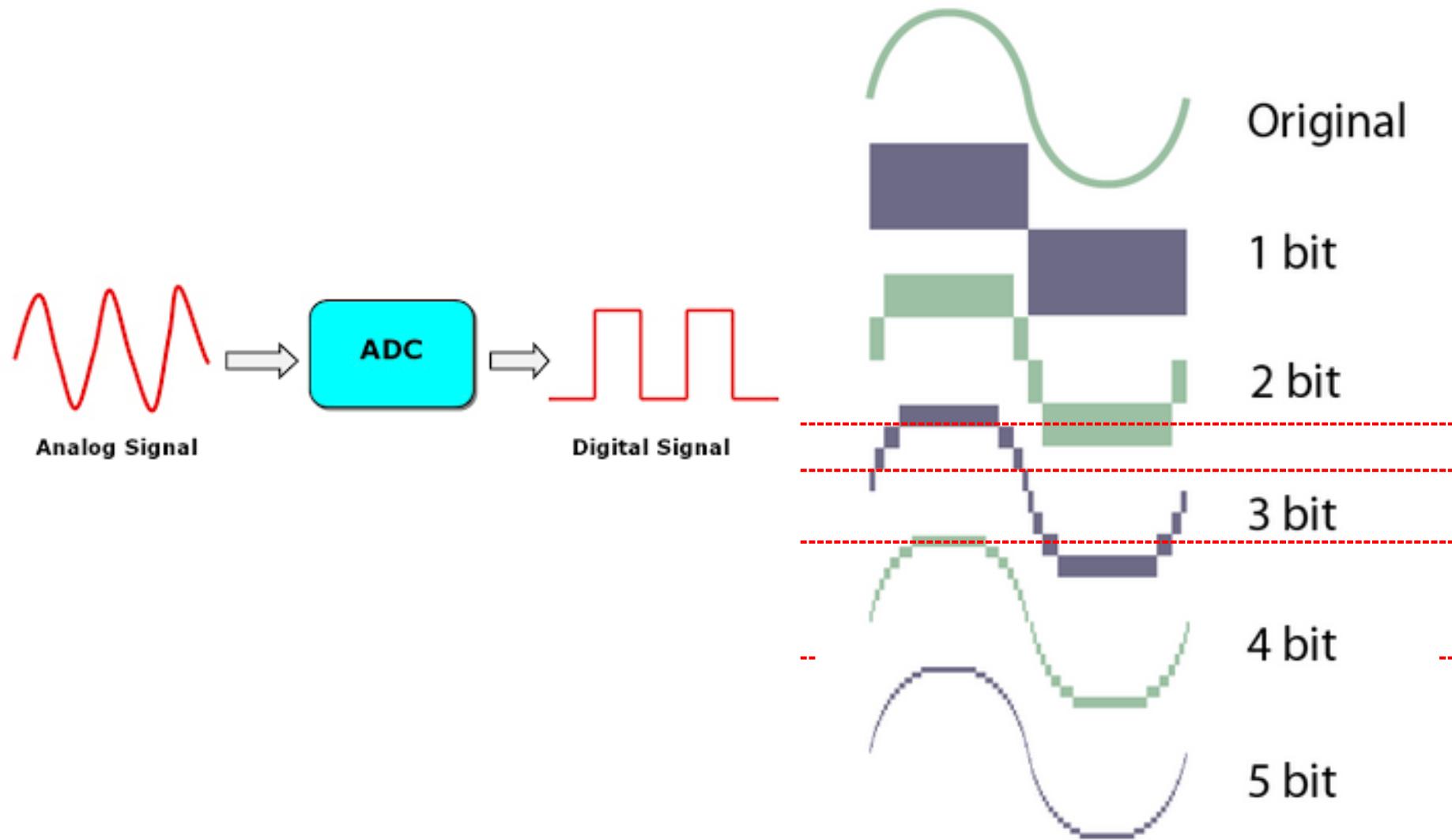
ถ้า sample ไม่ตรงระดับ จะเกิด Quantize Noise

Analog to Digital

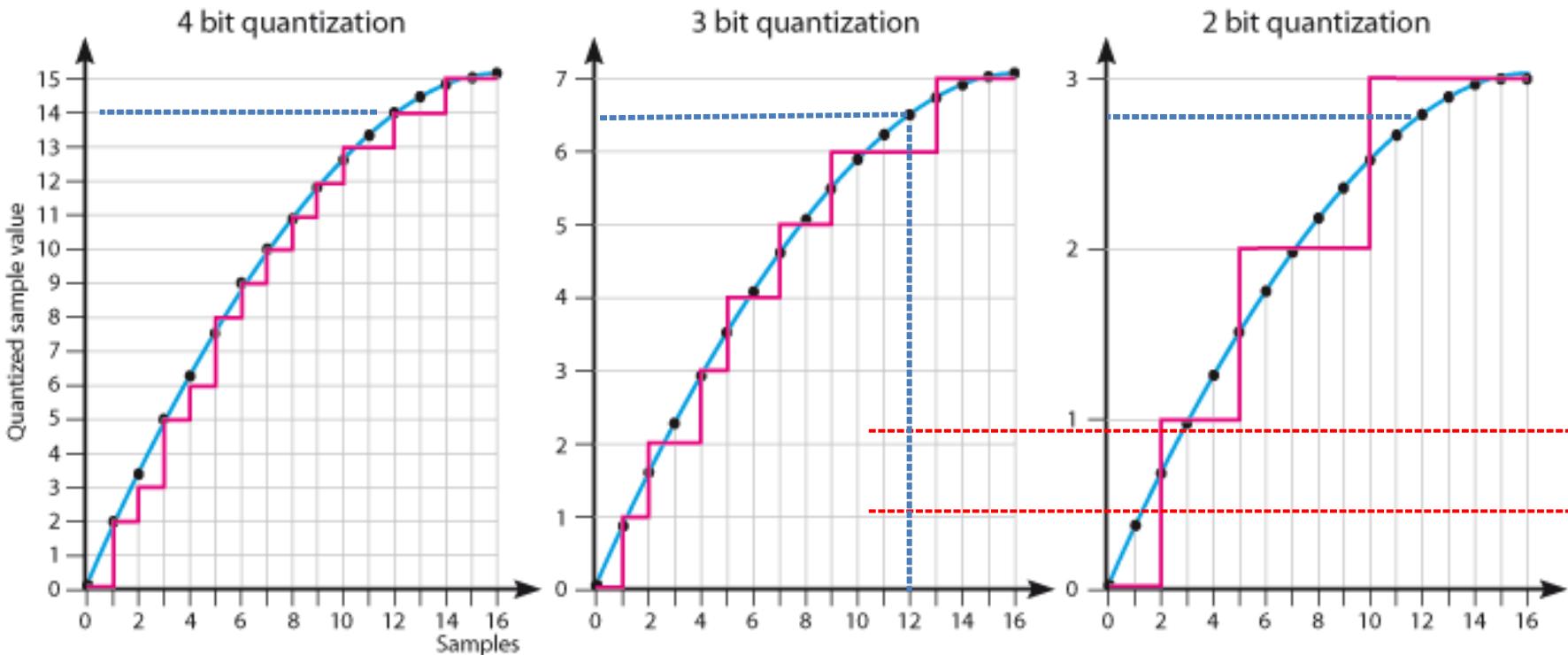
- Many states, not just two (HIGH/LOW)
- Number of states (or values, or “bins”) is *resolution*
- Common computer resolutions:
 - 8-bit = 256 values
 - 16-bit = 65,536 values
 - 32-bit = 4,294,967,296 values

6. Resolution

Resolution

พิจารณา ตัวอย่าง sample ที่ 12

4bit

อยู่ที่ระดับที่ 14 = 1110

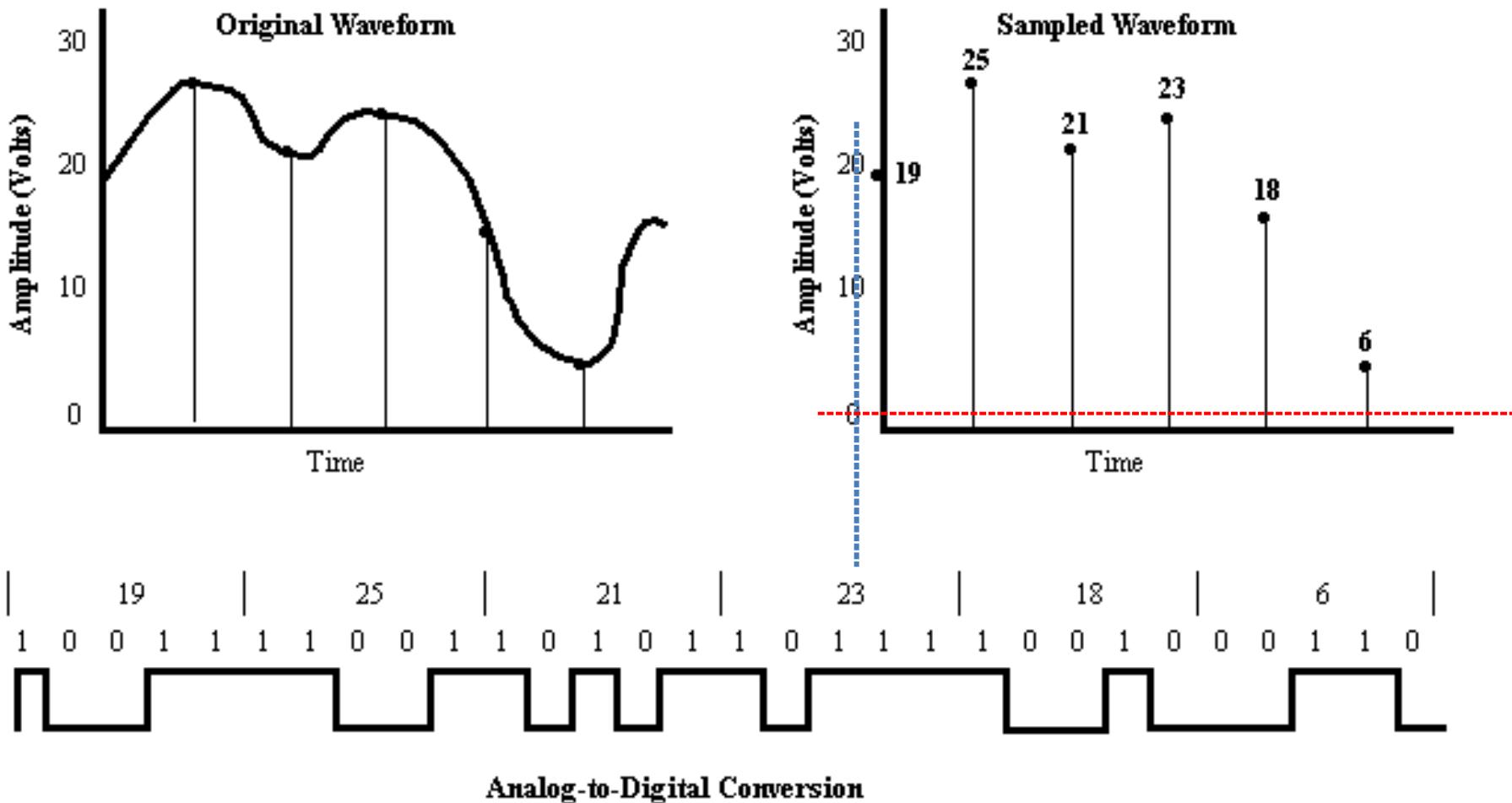
3 bit

อยู่ที่ระดับที่ 7 = 111

2 bit

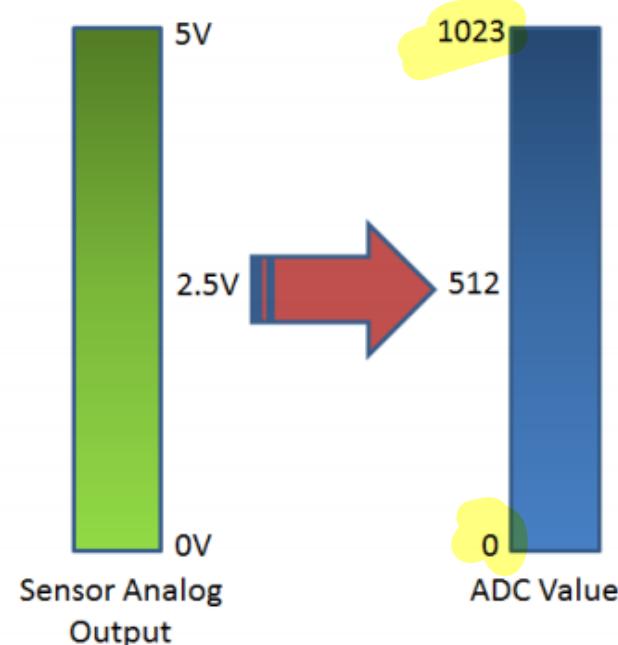
อยู่ที่

Resolution ตัวอย่าง 5 bit

Analog Input

- Arduino has six ADC inputs
- (ADC = Analog to Digital Converter)
- Reads voltage between 0 to 5 volts
- Resolution is 10-bit (1024 values)
- In other words, $5/1024 = 4.8 \text{ mV}$ smallest voltage change you can measure

Analog Input

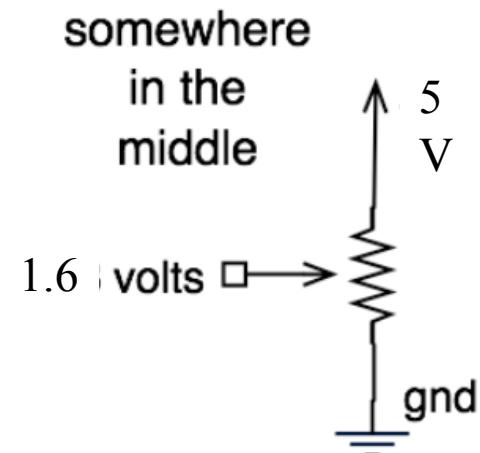
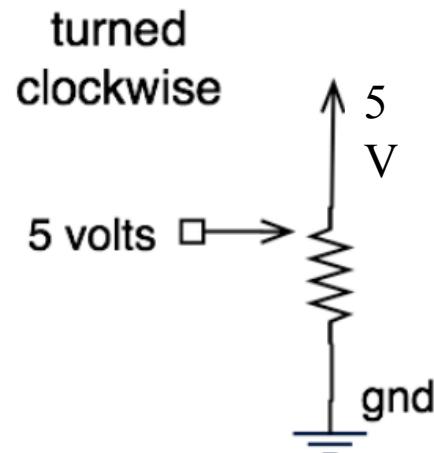
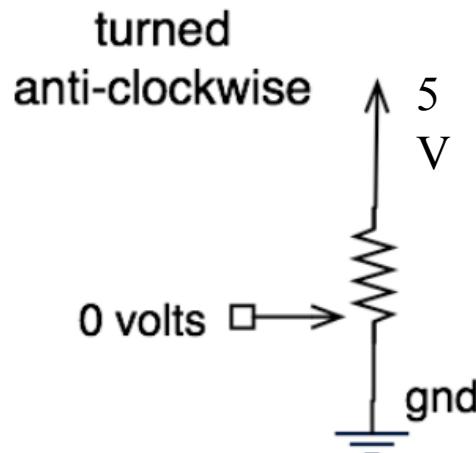
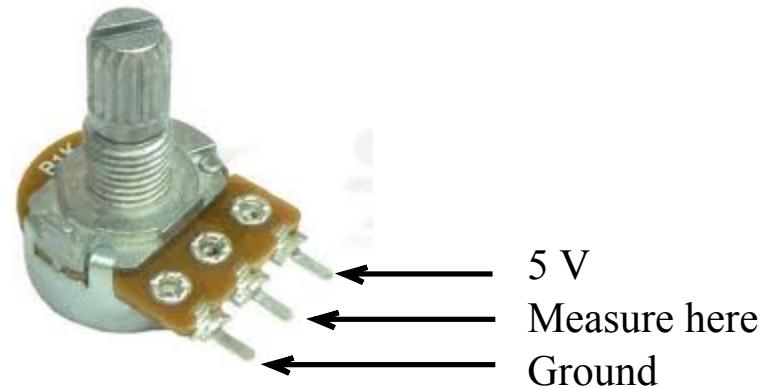
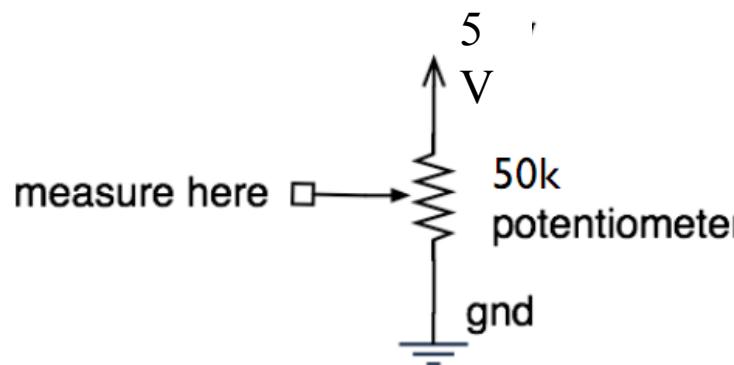
The default resolution is set to 10-bit, but can be updated to 12 and 14-bit resolutions. To do so, use the following method in the `setup()` of your sketch.

- `analogReadResolution(10)` (default)
- `analogReadResolution(12)`
- `analogReadResolution(14)`

⋮

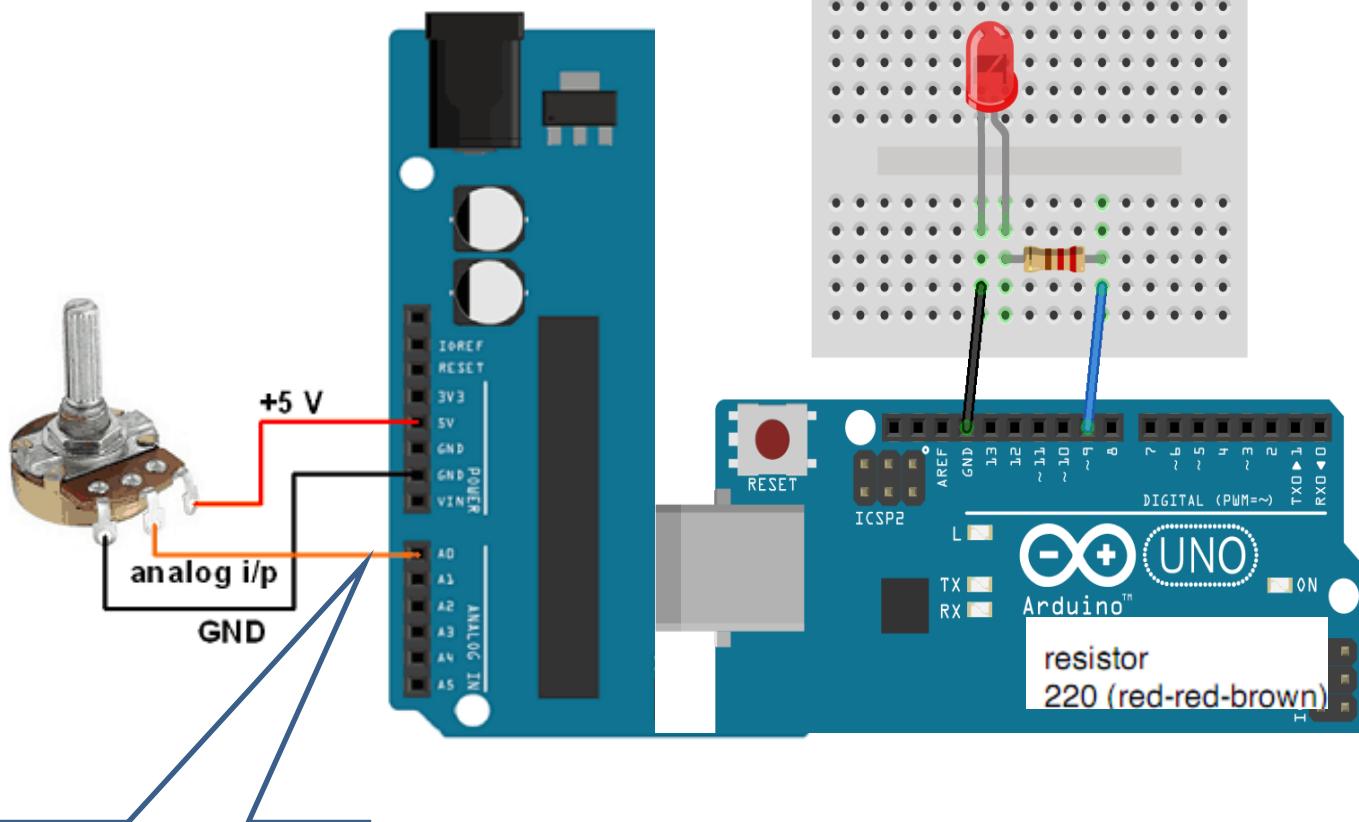
```
void setup(){
    analogReadResolution(14); //change to 14-bit resolution
}
void loop(){
    int reading = analogRead(A3); // returns a value between 0-16383
}
```

How to make a varying voltage ?

การทดลองที่ 1. อ่านค่า สัญญาณ

ต่อวงจร
ตามรูป

เมื่อหมุนตัวต้านทาน
ค่าแรงดันที่ขา A0

จะมีค่าเปลี่ยนแปลงตั้งแต่

0 ถึง 5 Volt
...A5

Note: คำสั่ง **analogRead** ใช้ได้กับขา Analog IN pin: **A0, A1,**

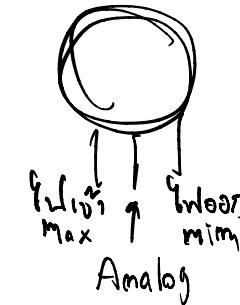
โปรแกรมอ่านค่าจากตัวด้านหน้าปรับค่าได้

แสดงค่าออก LED

```
void setup() {  
    Serial.begin(9600);  
    pinMode(9, OUTPUT);  
}
```

```
void loop() {  
    int adc_value = analogRead(A0);  
    int brightness = map(adc_value, 0, 1023, 0, 255);  
    analogWrite(9, brightness);
```

```
    Serial.print("Analog: ");  
    Serial.print(adc_value);  
    Serial.print(", Brightness: "); Serial.println(brightness);  
    delay(100);  
}
```


Note: 1. การระบุขา analog input ต้องมีตัว A นำหน้า เช่นขา A0, A1,...A5

2. การใช้งานขา analog input ไม่ต้องใช้คำสั่ง pinMode เนื่องจากทำ
หน้าที่เป็น input อยู่แล้ว

ผู้ใช้พอร์ตได้

 COM6

```
Analog: 0, Voltage: 0.00
Analog: 0, Voltage: 0.00
Analog: 126, Voltage: 0.62
Analog: 281, Voltage: 1.37
Analog: 517, Voltage: 2.53
Analog: 754, Voltage: 3.69
Analog: 906, Voltage: 4.43
Analog: 1023, Voltage: 5.00
Analog: 1023, Voltage: 5.00
```

Autoscroll

Show timestamp

Newline

การทดลองที่ 2. อ่านค่า Sensor

แสดงข้าของ Sensor อุณหภูมิ MCP9700 และกราฟคณสมบัติของเซ็นเซอร์ ดังรูป

3-Pin TO-92
MCP9700/9700A
MCP9701/9701A

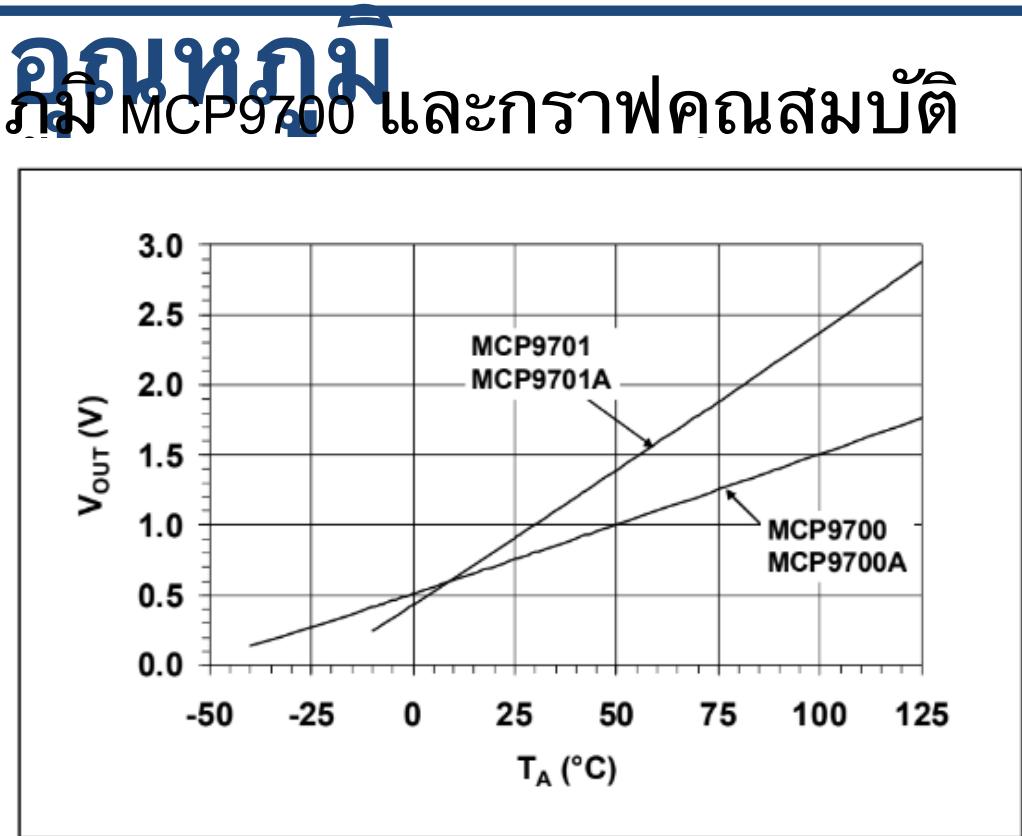
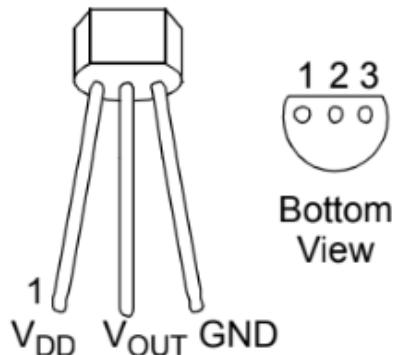

FIGURE 2-16: Output Voltage vs. Ambient Temperature.

จากการภาพ เห็นว่า ที่อุณหภูมิ **50 องศา** แรงดันเอาท์พุต มีค่า **1 โวลต์**

คำนวณหาความสัมพันธ์ของ อุณหภูมิกับแรงดัน เอาร์พุต

จากราฟ เห็นว่า ที่อุณหภูมิ **50 องศา** แรงดัน
เอาร์พุต มีค่า **1 โวลต์**

ที่อุณหภูมิ **125 องศา** แรงดัน

เอาร์พุต มีค่า **1.75 โวลต์**

$$m = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \frac{\Delta \text{Output Voltage}}{\Delta \text{Temp}} = \frac{1.75 - 1}{125 - 50} = \frac{0.75}{75} = \frac{7.5}{750}$$

คำนวณหา ความชันของกราฟ

$$y - y_1 = m(x - x_1)$$

$$\text{Output Voltage} - \text{Output Voltage}_1 = m(\text{Temp} - \text{Temp}_1)$$

คำนวณหา สมการเส้นตรง $\text{Output Voltage} - 1 = \frac{7.5}{750} (\text{Temp} - 50)$ หรือจัดรูปได้ว่า

$$\text{Temp} = \frac{750}{7.5} (\text{Output Voltage} - 1) + 50$$

คำนวณหาความสัมพันธ์ของ อุณหภูมิกับแรง

ด้วยเอาท์พุต

จากสมการ

$$\text{Temp} = 100 * (\text{Output Voltage} - 1) + 50$$

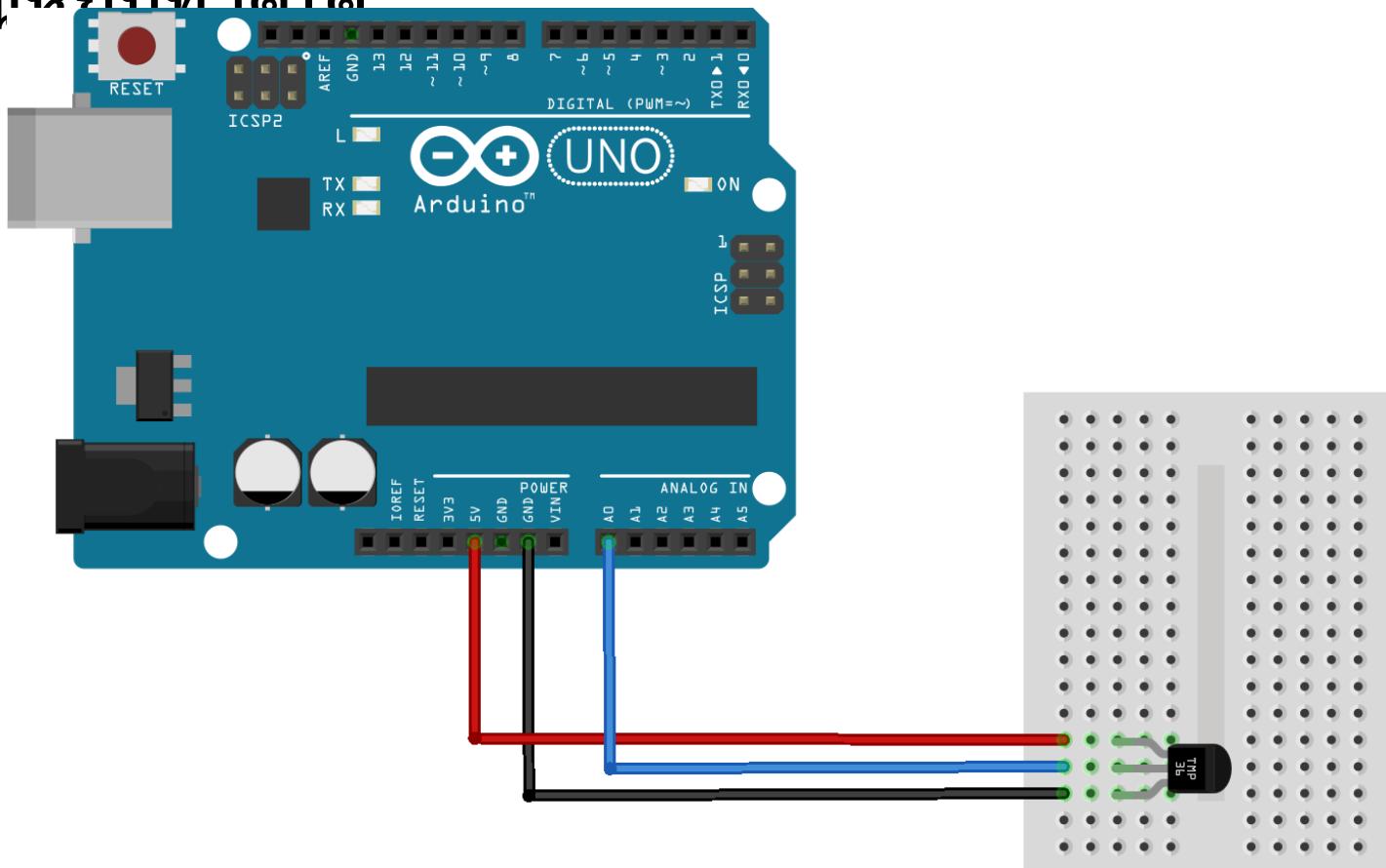
เนื่องจากค่า Voltage ที่อ่านได้จาก A/D เป็นค่าดิจิทัลขนาด 10 bit
ซึ่งแปลงมาจากค่า Analog Voltage ช่วง 0-5V และได้ค่าดิจิตอล
เป็น 0 - 1023

ถ้ากำหนดให้ Val = ค่าดิจิทัลที่อ่านได้
จะได้ว่า Analog Voltage = $(\text{Val} * 5) / 1023$

แทนค่า Analog Voltage ลงไปในสมการ Temp จะได้ว่า
 $\text{Temp} = 100 * ((\text{Val} * 5) / 1023) - 1 + 50$

การทดลองที่ 2. อ่านค่า Sensor

ต่อวงจร Sensor อุณหภูมิและเขียนโปรแกรมแสดงค่าอุณหภูมิที่ได้

การทดลองที่ 3. Thermistor

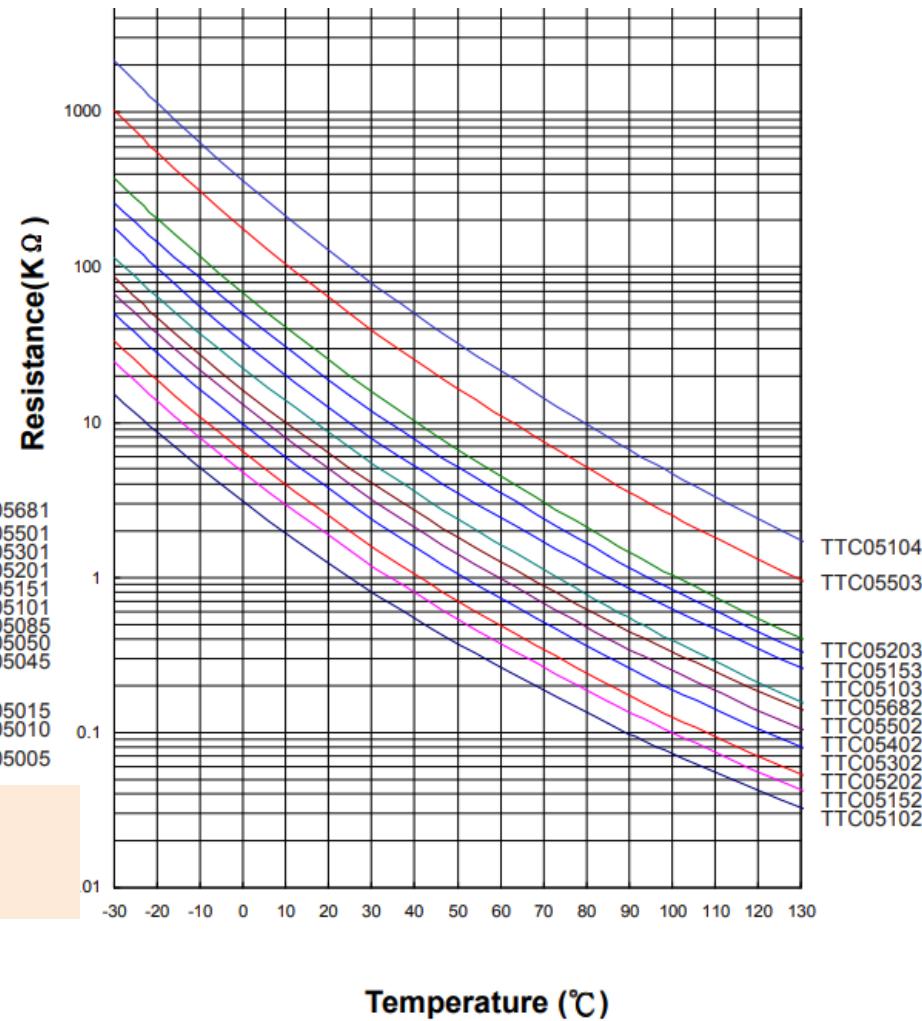
Thermistor คือ เป็นอุปกรณ์ที่ค่าความต้านทาน จะเปลี่ยนแปลงตาม

ปลง

เบอร์
TTC05103

ข้อสังเกต
แกนตั้งเป็น Log
Scale

Thermistor Equation

Thermistor Equation

$$B_{(T_1/T_2)} = \frac{T_2 \times T_1}{T_2 - T_1} \times \ln\left(\frac{R_1}{R_2}\right)$$

Where:

T_1 is the first temperature point in Kelvin

T_2 is the second temperature point in Kelvin

R_1 is the thermistors resistance at temperature T_1 in Ohms

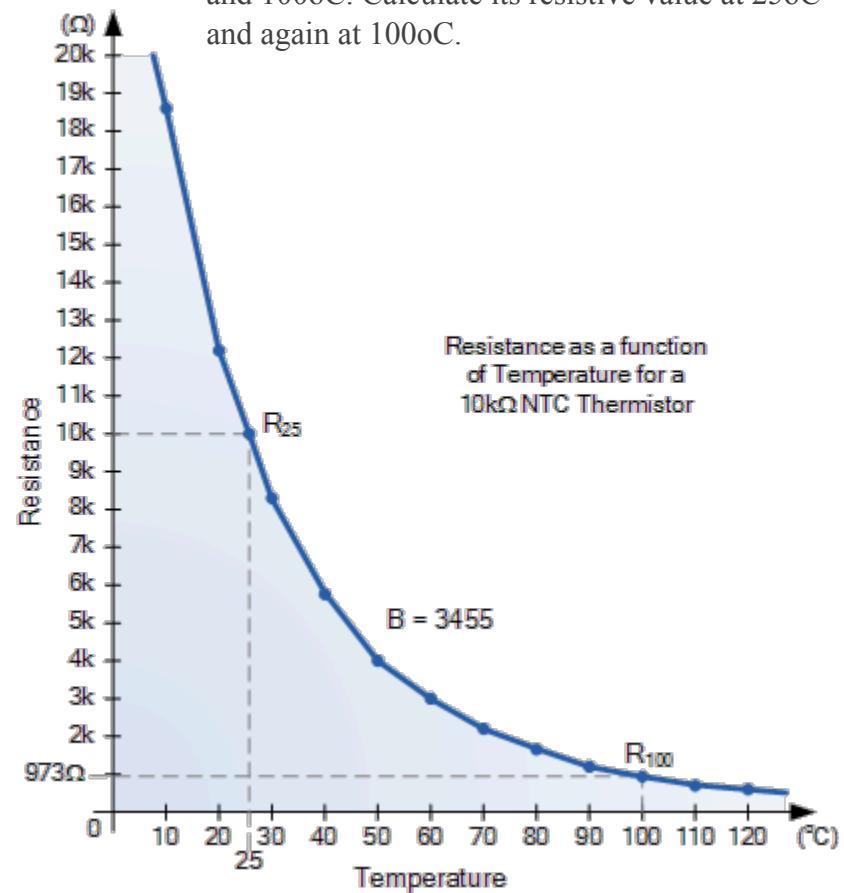
R_2 is the thermistors resistance at temperature T_2 in Ohms

จากสมการ Thermistor Equation
ทำการจัดรูปสมการ แทน $R_2 = R_0$,

$$T_2 = T_0 \cdot \frac{B}{T_0 \cdot \ln(R/R_0) + B}$$

$T_0 = 298.15K$ (Note that the formula uses Kelvin,
 R_0 is given for $25^{\circ}C = 298.15K$

A 10k Ω NTC thermistor has a “B” value of 3455 between the temperature range of 25oC and 100oC. Calculate its resistive value at 25oC and again at 100oC.

Thermistor ເບືອ້ TTC05103

Datasheet <https://www.es.co.th/Schematic/PDF/TTC05.PDF>

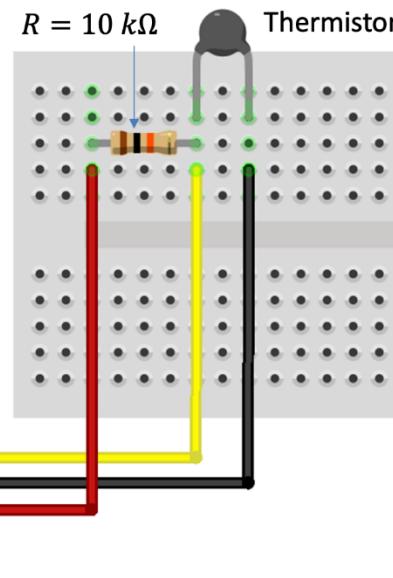
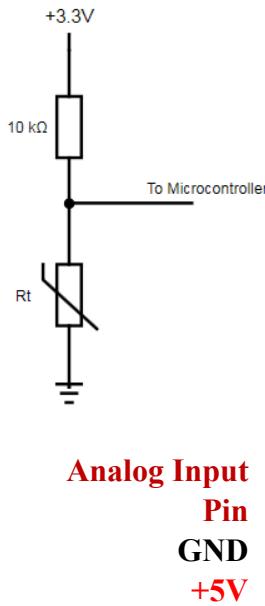
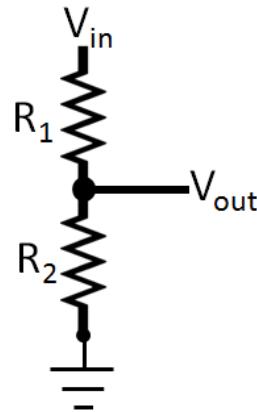
■ Electrical Characteristics

Part No.	Zero Power Resistance at 25°C	Tolerance of R_{25}	$B_{25/50}$ Value	Max. Power Rating at 25°C	Dissipation Factor	Thermal Time Constant	Operating Temperature Range	Safety Approvals			
	$R_{25}(\Omega)$	(±%)	(K)	$P_{max}(mW)$	$\delta(mW/^\circ C)$	$\tau(Sec.)$	$T_L \sim T_U(^\circ C)$	UL	CSA	TUV	CQC
TTC05005□	5		2400								
TTC05010□	10		2800								
TTC05015□	15		2800								
TTC05020□	20		2800								
TTC05025□	25		2900								
TTC05045□	45		3100								
TTC05050□	50		3100								
TTC05060□	60		3100								
TTC05085□	85		3200								
TTC05802□	8000		4050								
TTC05103□	10000		4050								
TTC05123□	12000		4050								
TTC05153□	15000		4150								
TTC05203□	20000		4250								
TTC05303□	30000		4250								
TTC05473□	47000		4300								

↑
R₀

↑
B

การทดลองที่ 3. Thermistor

ต้องจรวจตามรูปจะได้ว่าค่าแรงดันที่เข้าขา input ของ ADC จะมีค่า

จงเขียนโปรแกรม แสดงค่าอุณหภูมิที่วัดได้ เทียบกับค่าที่ได้จาก mcp9700

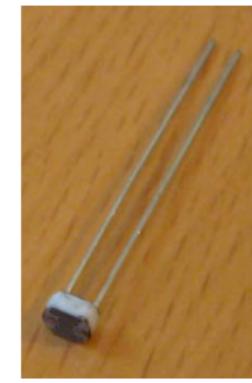
Hint : แปลงแรงดัน เป็นค่าความต้านทาน แล้วแปลงไปเป็น

แนวทางการพัฒนา

- นำไปใช้อ่านค่าจาก Resistive Sensor ต่างๆ ได้

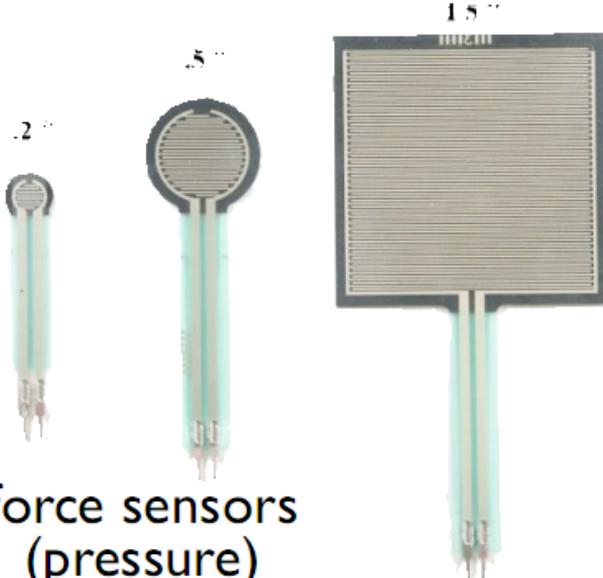
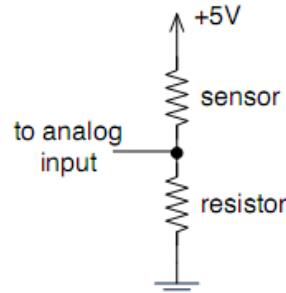

thermistor
(temperature)

photocell
(light)

circuit is the same
for all these

force sensors
(pressure)

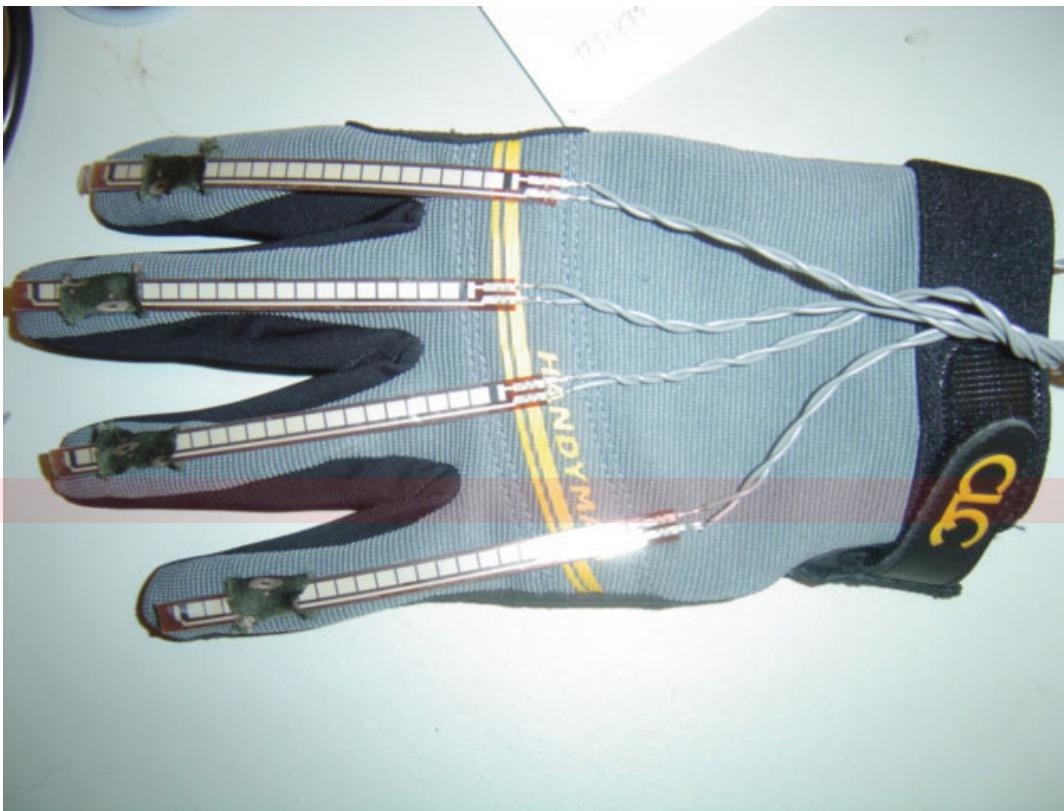

flex sensor
(bend, deflection)

also air pressure
and others

Flex sensors

- **Flex sensors** change their resistance when they are bent at varying angles: they're often used in interactive gloves

Ultrasonic Module

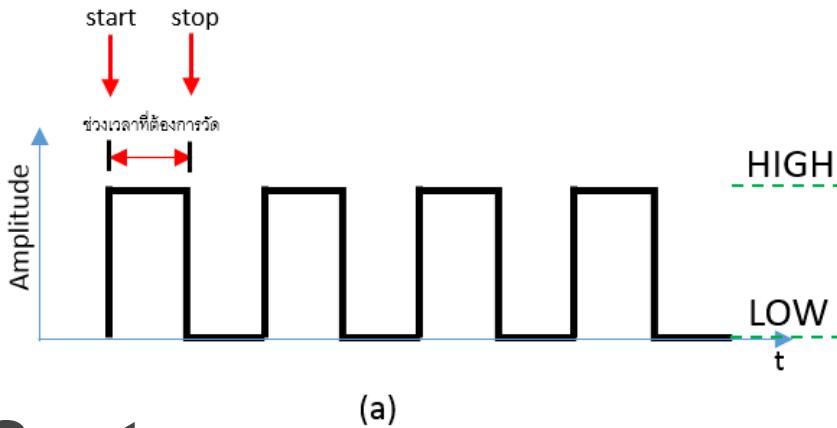
โมดูล HC-SR04 เป็นอุปกรณ์
อิเล็กทรอนิกส์ราคาถูก สำหรับวัด
ระยะห่างด้วยคลื่นอัลตราโซนิก

ในการวัดระยะห่างแต่ละครั้ง ~~ใช้ตัวส่งและรับที่มีความกว้าง 40 μs~~ ใช้ตัวส่งสัญญาณความถี่ 40 kHz ที่มีความกว้าง (Pulse Width) อยู่ที่ ~10 micro second ป้อนให้ขา TRIG และหลังจากนั้นให้วัดความกว้างของสัญญาณช่วง HIGH จากขา ECHO ถ้าวัดถูกอยู่ ใกล้ ความกว้างของสัญญาณ Pulse ที่ได้ก็จะน้อย แต่ถ้าวัดถูกอยู่ ~~ไกล~~ ^{0 μs Trigger} ก็จะได้ค่าความกว้างของสัญญาณ Pulse ที่มากขึ้น (ความกว้าง = ระยะระหว่างขาไป-กลับ)

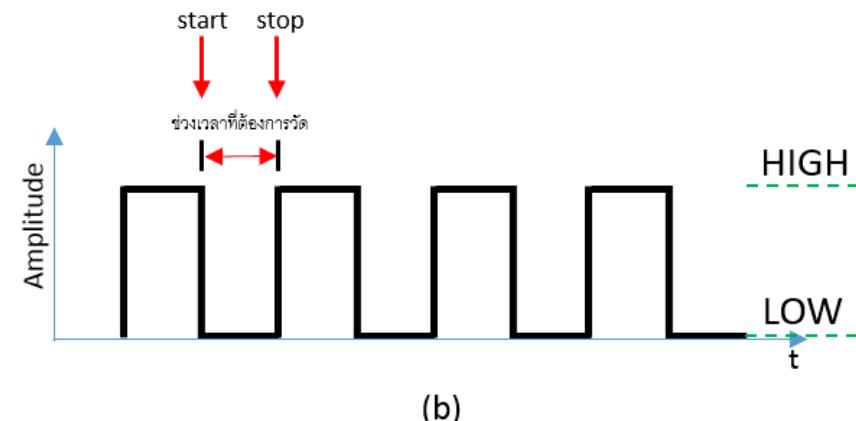

การใช้งานคำสั่ง pulseIn

- ใช้วัดความกว้าง Pulse ของสัญญาณ

(a)

(b)

Syntax

`pulseIn(pin, value)`

`pulseIn(pin, value, timeout)`

รูป (a) $\text{value} = \text{HIGH}$ รูป (b) $\text{value} = \text{LOW}$

timeout คือช่วงเวลาสูงสุดที่ฟังก์ชันนี้ยังทำงานอยู่ ค่า default คือ 1 วินาที หรือ 1,000,000 ไมโครวินาที

การทดลองที่ 4. การใช้งาน

pulsein

โปรแกรมวัดระยะทาง แสดงผลออก

Serial monitor

{

```
Serial.begin(9600);
pinMode(4, OUTPUT);      // 4 = Trig
pinMode(2, INPUT);       // 2 = Echo
```

}

```
void loop()
```

{

```
digitalWrite(4, HIGH);  
delayMicroseconds(10);  
digitalWrite(4, LOW);
```

០.នវាគម្ពី

```
int pulseWidth = pulseIn(2, HIGH);
```

The speed of sound is 340 m/s or 29 microseconds per centimeter


```
Serial.print("Pulse Width: ");
Serial.println(pulseWidth);
long distance = pulseWidth/29/2;
Serial.print("Distance: ");
Serial.println(distance);
delay(1000);
```